

KRAH

Ed. Krah

**De fixis quae dicuntur deorum et heroum
epithetis.**

Quum nulla a veteribus grammaticis regula tradita sit nec tradi possit (v. Lob. Parrall. Diss. V.) qua substantiva et adjectiva discernantur, recentiores grammatici nomine attributorum ea significare coeperunt quae tamquam medium inter substantiva et adjectiva tenent locum. Nomen attributivum ipsum apud Romanos nunquam legitur, et attributum id quod nos praedicatum dicere solemus significat. Res autem veteribus grammaticis non magis ignota erat quam nostris. Priscianus II. p. 74. (Krehl.) „Adjectivum, inquit, est quod adjicitur propriis vel appellativis et significat laudem vel vituperationem vel medium vel accidens unicuique. Accidens id est suum uniuscujusque, ut niger corvus et altum mare. Inveniuntur tamen etiam in propriis quaedam hujusmodi ut Gradivus Mars et Ennosigaeus Neptunus et Quirinus Romulus etc.“ Graeci grammatici ea epitheta quae accidunt uniuscujusque significant *ἐπίθετα κατ' ἰδιότητα* s. *εἰς ἰδιότητα* (v. c. Phavorinus p. 1526, 25.) s. *ἐν ἰδιότητι* vocant. Sic Eustathius p. 1147, 56. *τὸ δὲ Κυλλοποδίων*, ait, *οὐ σκωπτικῶς Ὅμηρος ἔφη σιλλογραφῶν εἰκῆ, ἀλλ' ἢ κατ' ἰδιότητα ἢ πρὸς ἀπόδειξιν*, pro quo *κατ' ἰδιότητα* idem utitur p. 73, 30, ubi postquam de aliis navium epithetis exposuit, sic pergit: *κοῖλαι δὲ οὐ διασταλτικῶς ὀνομάζονται ἀλλὰ κατ' ἰδιότητα*. Idem significat *ἰδίως* apud eundem p. 1753, 58. *ἰδία* p. 19, 7. 184, 36. Schol. II. XVI 185, alibi.

Ἐπίθετα ipsa pro quo *κατηγορικὰ* dicit Schol. Dionys. gr. 864. a Graecis ea appellantur quae a latinis grammaticis (Prisc. II. p. 72. cf. Macrob. Sat. I, 24, 19.) adjectiva, a Quintiliano X, 4, 24. ¹⁾ apposita appellantur. Quae nos arctiore hujus vocis significato epitheta dicere solemus, modo *ἐπίθετα* modo *ἐπιθετικά* (v. c. Herod. ad II. π, 57) dicuntur. Persaepe apud Eustathium *κοίλη Λακεδαιμῶν ἐπιθετικῶς* (p. 293, 29), *κραναὴ Ἰθακῆ ἐπιθετικῶς* (p. 1414, 58), *κρατερώνηες ἵπποι καὶ ἡμίονοι ἐπιθετικῶς* (p. 156, 10) ²⁾ et alia plurima legimus. Sed, uti jam diximus, utraque voce et *ἐπιθέτω* et *ἐπιθετικῶ* promiscue utuntur, et *ἐπιτίθημι* alicui epitheton tribuere significat. v. Schaef. ad. Schol. Par. Ap. Rh. II, 11. Pro *ἐπιθετικῶς* si de deorum epithetis loquitur Eustathius nonnunquam *ἑπωνυμικῶς* dicit. Quanquam scio, cognomina et epitheta deorum et heroum saepius discerni, tamen utraque interdum eodem intellectu usurpata reperi v. c. Eust. p. 816, 26. cf. 1485, 4. 169, 26. 711, 52. 1885, 52. Contra Hesychius, Suidas, alii saepe pro *ἑπωνυμία* vel *ἐπίκλησις* utuntur voce *ἐπίθετον*.

¹⁾ cf. V, 10, 86. IX, 2, 10. al. II.
²⁾ cf. 1655, 45.

1152

Eam rationem atque viam quam in dividendis epithetis Charisius lib. IV. Donatus (de barbarismo), Dammius in lex. et alii quos Conradus Dinnerus commemorat in libro „Epithetorum graecorum farrago locupletissima“ Praef. et nuper Schulze „*Verzeichniss der Homerischen Epitheta*“ Progr. schol. Zulich. 1851. secuti sunt nobis ingredi non licet. Hi enim non de attributis quae dicuntur sed de omnibus adjectivis disserunt. Praeterea difficile est dictu quatenam deorum et heroum epitheta ab animo quaeque a corpore aut extrinsecus sumta sint. Postremo eorum epithetorum de quibus nos exponere in animo habemus parva tantum pars discretionis causa πρὸς διαστολήν (Eust. p. 108, 16. 543, 22. 620, 3. 1505, 24. etc.), minor etiam ornatus causa (cf. Meyer Comment. de epith. ornant. vi.) propriis additur. Itaque haud scio an melius fuerit faciliorem eamque simpliciore designationem substituere. Sed quoniam de communibus epithetis (κοινὰ s. καθολικὰ) et de temporariis hoc loco agere non licet, perpetua s. fixa (κύρια s. ἰδιώνυμα) tantum percensere malui simili ratione usus qua ante hos paucos menses utebatur Dr. Theodor Fischer in dissert. De differentiae orationis homericae et posteriorum epicorum in usu et significatione epithetorum. Regim. 1851.

Quatenam autem epitheta fixa quatenam communia dicenda sint, in universum difficilis vel adeo insolubilis est quaestio. Nullum enim, uti in progressu videbimus, epithetum tam fixum aut tam proprium est, quin ad alios heroes vel deos transferri possit. Idem poetae qui Δίκην πανόψιον, Απόλλωνα πανόψιον, Ἥρην et Θέτιν πασιμέλουσαν, ταλαεργὸν γυναικα et τ. Ἀθήνην, Ἥλιον δολιχόσκιον atque similiter alia multa dixerunt, haud dubie versa vice deorum epitheta et ad personas et ad res parum aptas transtulerint. Itaque quae ab Homero certo cuidam deo vel heroi proprie attribuuntur, ea fixa dico; et exemplis illustrare mihi proposui quemadmodum recentiores poetae ab Homero recesserint. Latinum vocabulum transferre ambiguum est; graeci grammatici hunc recentiorum poetarum ab Homero alienum in utendis epithetis deflexum figurae quae vocatur ἀκροία s. ἀκρολογία s. κατὰχρησις³⁾ adnumerant, latini abusioni vel improprietati. Gell. I, 22. extr. Hoc ipsum non magis quam Quinctiliani (VIII, 2, 4.) improprium apud antiquos scriptores legitur, sed non habet quo substituatur. v. Ernesti Lex. technol. lat. p. 311.

At vero non quemvis hujuscemodi usum diversum ab Homeri usu abusionem esse per se patet. Nam quod epithetis ἐρισθενής, ἀνδροφόνος, μαιφόνος, πολύβουλος, ἐχέφρων et horum similibus alii aliter usi sunt, non est cur miremur. Quibus autem finibus haec abusio regatur quaerimus incassum; nam aliquot epitheta nunquam transferuntur. Et hanc quaestionem solvendi difficultas ea re augetur quod significationem longe plurimorum epithetorum prorsus ignoramus. His rebus accedit theocrasia qua Solis epitheta ad Apollinem, Dianae ad Hecaten, Ilithiarum ad Dianam etc. transferuntur. Ergo nisi theocrasiam ipsam abusionem dicere volumus, id quod illa effecit, vix improprietatem dictionis appellare poterimus.

Jam, si placet, ad rem ipsam transeamus. Quum a posterioribus poetis propria heroum epitheta ad deos, deorum ad heroes transferantur, non timeo, ne vitio mihi detur, si literarum ordinem secutus de heroibus et diis promiscue dissero:

³⁾ Eustathius quod Nicander sibi permisit ἀσπίδα λοχέαιραν dixit μεταλήψιν. Tzetzes quam saepe καταχρηστικῶς, καταχρηστικοτέρως dicit, hanc figuram παράχρησιν vocat Chil. X, 756.

verum illud multo magis timeo ne nil nisi exempla collegerim. Eos deos et heroes, ut Machaonem, Podalirium al., quibus nullum epithetum proprium est, tacite omit- tam. Agnomina, uti jam supra dixi, et ea epitheta quae a posterioribus poetis ficta certis diis propria sunt, item praeterii. — Heroum agmen ducat

1. Achilles. Epithetorum hujus herois ordinem incipiam a *ποδώκης* quod etsi ne ab Homero quidem uni tantum Achilli tribuitur, tamen *εἰς ιδιότητα* ipsius a gram- maticis positum putatur. v. Herod. II, II, 764. In Odyssea semper Aeacidae est quanquam bis tantum legitur XI, 476. et 537. ut *ποδώκεος Αἰακίδαο* (cf. Köchly Proleg. Qu. Sm. p. XLIX), *ποδώκει Πηλείωνι* et *ποδώκεα Πηλείωνα* saepe in Iliade, *ποδώκης Ἀχιλλεύς* semel II, XVIII, 234. quod mutuatus est Callistratus in Brunckii Anal. I, p. 155. et semel *ποδώκεος (ἄντι) Ἀχιλλῆος* II, XX, 89., unde sua transscripsit Quintus Cal. VII, 633. Praeterea ab Homero nulli quidem heroi tribuitur; nam II, X, 316. non verum epithetum sed praedicatum est, et *Δόλων π.* non magis legitur quam *Πολίτης π.*, *Πολύδωρος π.*, quorum ille *ποδωκείησι πέποιθε*, hic *ποδῶν ἀρετὴν ἀναφαίνει* ac *πόδεσσι (δὲ) πάντα ἐνίκα*. cf. Schol. II, XX, 410. Qui hoc nimis ar- gute dictum putent eos rogatos velim meminert nos non omnes reges et heroes quibus certum quoddam praedicatum saepenumero tribuimus eodem epitheto ornare. — At de equis Homerus eo ipso epitheto utitur II, II, 764. XVII, 14. XXIII, 376. cf. Hes. sc. 191. Qu. Sm. II, 637. v. Doederl. Gloss. Hom. I, §. 180. (qui quum scriberet Not. 100. non meminisse videtur luculentae Ellendtii observationis ad Arrian. I, 1, 17.) Hinc Matro in ep. Br. Anall. T. II, p. 249 *ποδώκεας ὄρνιθας* sumsisse videtur. Diversam pro diverso usu accentus praeceptionem ex veteribus grammaticis affert Lobeckius post Phryn. p. 534. cf. Lehrs. Herod. p. 712. Sed non poterit exemplum proferri accentus mutati in adjectivis deo vel heroi alicui prae- cipue adjungi solitis. v. Lehrs. Quaestt. epp. p. 163. Herod. p. 327.

Ποδώκης δὲ Ἀταλάντη quod Hesiodus praebet Th. 302. jam ab Herodiano l. c. commemoratur. Idem Chimaerae hoc epitheton apposuit Th. 320.; *ποδώκεος Ἀκταίοιο* Tzetzes dixit Posthom. 557.; *π. ἄνδρας* Nonnus XXXVI, 619. Apud tra- gicos *) *ποδώκης* improprie id quod *ὠκὺς* significat: Aesch. Sept. c. Theb. 605. Choeph. 569. fragm. 269. Superlativo *ποδωκῆστατος* ita ficto ut *θαρσηέστατος* Apollonius Rh. I, 180. utitur (de Euphemo). cf. Lobeckius *ὁ ἕτερος* Quaestt. ion. Lib. I, p. 39. *Ποδῶκως* quod codd. aliquot in Dolonia offerunt apud pedestris ser- monis scriptores haud raro reperitur. v. Lob. Phryn. p. 537. sq. *) Sed ab *ὠκὺς* analogiae convenienter non *ποδῶκως* sed *ποδώκης* derivari potuisse exemplis l. c. p. 534 sqq. allatis sat comprobatum est. *Πόδας ὠκὺς* *) in Iliade itidem semper Achillis est epitheton et semper in exitu versus ponitur *π. ὠ. Ἀ.* ut in Epigr. Ἀδεσπ. CL, 2. (Br. Anall. III, p. 179). In Odyssea Ὀρσίλοχον *πόδας ὠκὺν* repe- rimus XII, 260. Ὀκὺς *πόδας* nusquam legitur et *ταχὺς πόδας* (ἵππος) [apud unum Apollonium Rh. IV, 1377. In Iliadis libro XIII, 249. 482. quos locos Passovius affert ego *πόδας ταχὺ* (de Merione) reperi. cf. XIII, 2. XVII, 676. XIII, 348.

*) Multorum aliorum cum *ποὺς* compositorum ubi prior compositionis pars quiescit exempla collegit alicubi Lobeckius.

*) Idem cum *ποδώκης* comparat *ἀνεμώκης* quod praeter Arist. Avv. 697 etiam apud Nonnum reperi XVIII, 8.

*) *Πόδας ὠκέα* Iridis est. v. n. 15.

XVII, 709. XVIII, 358. Theogn. 715 (πόδας ταχειῶν Ἀρπυιῶν⁷⁾). Ὠκύπους quod apud Homerum semper equorum⁸⁾ est epitheton cf. Theogn. 885. Soph. El. 689. (ὦ ἀγών) leporis apud Hesiodum sc. 302., cervorum Soph. O. C. 1095. Opp. Cyn. II, 176. Phil. de anim. propr. XIII, 3. p. 240., canum Eur. Hipp. 1121. attribuitur etiam diis: Apollini ab hymnographo in Br. Anall. II, p. 518. in ult. versu, Mercurio ab Euripide Hel. 250.

Ποδάρκης quod in Odyssea non reperitur, in Iliade semper cum δῖος Ἀχιλλεύς conjungitur (ποδάρκεος ἄντ' Ἀχιλλῆος non reperi nisi apud Quintum I, 130.), Pindarus transfert ad tempus Ol. XIII, 38. ποδαρκῆς ἡμέρα ubi accentu ultima notatur. Alteram de accentu hujus adjectivi regulam commemorat Lehrsius Quaestt. p. 159. Apud eundem poetam Pyth. V, 33. ποδαρκέων δρόμων non participium a ποδαρκέω sed genitivus pluralis numeri est. v. Boeckh. p. 475.

Praeter celeritatis epitheta Achilli Πηξήνωρ tribuitur non solum ab Homero II. VII, 228. XIII, 324. XVI, 146. 575. Od. IV, 5. sed etiam ab Hesiodo Th. 1007. et in Epigr. Ἀδεσπ. DCXVI, 1. quamvis Ulixes quoque de se gloriatur ἧ μὲν δὴ θάρσος μοι Ἄρης τ' ἔδοσαν καὶ Ἀθήνη καὶ ἠξήνηορίην Od. XIV, 216. Aristoteles autem (in Br. An. I, p. 180.) Ἡρακλείδην ῥ. dixit et is qui hymnum in Br. An. II, p. 518. conscripsit Ἀπόλλωνα ῥ. Nonnus qui de industria illud adscivit XL, 15. Κοιριβίην ῥ. XLVI, 72. ῥ. Βάκχην idem ad res transfert: ῥ. θύρω XXIX, 237. XXXV, 340. XLIII, 75. XLVIII, 87. ῥ. φωνῆ Paraphr. cap. XVIII, 35. ῥ. μόχθον in Prooem. ad Dionysiaca.

2. Agamemno. Mirum fortasse est quod Homerus Εὐρυκρείων epitheton semel tantum deo tribuit ἔ. Ἐνοσίχθων II. XI, 701. In Odyssea uno tantum loco reperitur Ἀτρείδης ἔ. Ἀγυμέμων III, 248. saepissime in Iliade I, 102. 355. 411. III, 178. VII, 107. 322. XI, 107. XIII, 112. XV, 273. XXIII, 887. Patronymico non addito Agamemno hoc epitheto ornatur II. XI, 238. — Simplex et diis et heroibus, inque his Eteoneo (Od. IV, 22.) apponitur, longe saepissime iisdem quibus εὐρυκρείων convenit. Femininum εὐρυκρείουσα (quanquam κρείουσα II. XXII, 48. reperitur) inauditum est.

Κύδιστος et regi deorum et hominum principi tribuitur, semel (κυδίστη Τριτογένεια II. IV, 515.) Minervae. Quod si illis apponit Homerus semper vocativo utitur Ζεῦ κύδιστε⁹⁾ et Ἀτρείδη κύδιστε ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγάμεμνον in versu qui sexcenties apud Homerum redit. Ab hoc usu quantum discesserint Attici notum est. Itaque ex magna exemplorum copia haec pauca ex poetis subjiciam: Ἀγχίση κ. Hom. h. Ven. 108. 192., κ. Αἰακοῦ Ap. Rh. III, 364. Μαρκέλλον φωτὸς κυδίστοιο Epigr. Ἀδεσπ. DLXXIX, 2. Γόνε κ. de Jesu Christo Synes. h. IV, 90. 164. 226.

Femininum κυδίστη Latonae tribuitur Hom. h. Ap. 62. Junoni h. Ven. 42. cf. Ap. Rh. II, 719. (κ. δαίμονα) Agath. ep. XLIX, 4. (κ. Σοφίην). Et Nicander novum superlativum finxit Theriac. 3. Ἐρμησιάναξ πολέων κυδίστατε παῶν. — Κυδρὸς et κυδνὸς multis deabus sunt propria.

⁷⁾ Similiter semper πόδας ἄργοι legitur; ἀργίποδες homericum est (v. Lexica), ἀργίποσιν κυσὶν legitur apud Pseudo-Phocyl. 136.

⁸⁾ Idem valet de ταχύπους Eur. Bacch. 730.

⁹⁾ Idem Ζεῦ κύδιστε legitur Hom. h. XX, 4. Hes. Th. 548. Theocr. XVI, 82; sed κυδίστω Κρονίδη Maneth. II, 475.

3. Ajaces. Ajacis Salaminii epitheton fere fixum et perpetuum est ὁ μέγας. v. Lob. Aj. v. 205. Schol. II. XVI, 358. ἡ διπλῆ, ὅτι συγκριτικῶς λέγεται πρὸς τὸν ἕτερον Αἴαντα ὁ μέγας ὁ Τελαμωνίδης, ἐπεὶ ἐκεῖνος μείων. cf. praeter Homerum, ubi sexcenties ei tribuitur (in Odyssea ubi Ajax raro commemoratur nunquam) et Quintum Theocr. XV, 138. Soph. Phil. 418. Σακεσφόρος quoque Telamonidae per excellentiam tributum esse volunt grammatici.

Ajaci Locrensi epitheton ταχὺς convenit. Schol. II. X, 110. (Αἴαντα ταχὺν) διέσταλκε δὲ προσθεῖς ταχὺν et Schol. II. X, 175. ἡ διπλῆ, ὅτι διασιέλλει τῷ ἐπιθέτῳ τὸν Λοκρὸν τοῦ Τελαμωνίου. — Sic legitur Οἴλλῃος ταχὺς Αἴας II. XIII, 66. XIV, 442. XVII, 256. XXIII, 473. 482. 752. Tryph. 165. 647. et Οἴλλῃος ταχὺς υἱός II. XIII, 701. XIV, 528. Achilles item simpliciter ταχὺς dicitur II. XVIII, 69. et ὠκὺς saepius, sed nunquam hujus epitheta ad Oileïdem transferuntur.

4. Amazones. Ἀντιάνειρα, quod genere masculino caret ut βωτιάνειρα, κυδιάνειρα simi., Amazonibus tribuitur II. III, 189. VI, 186. cf. Eustath. p. 403, 14. 635, 54. Doederl. Gloss. hom. I, p. 200. Hinc Tzetzes Πενθεσίλειαν ἀντιάνειραν sumsit Antehom. 12. Coluthus autem ἀντιάνειραν Ἀθήνην dixit v. 170 et Nonnus κούρην ἄ. (de Diana) XLVIII, 248. ubi editores Graefio priores male Ἀντιάνειραν tanquam nomen proprium scripserant. Pindari στάσις ἄ. ex lexicis nota est. Plura de Amazonibus et de attributis earum invenies apud eos viros doctos quos commemorat Ellendtius ad Arrian. VII, 13, 7.

5 et 6. Apollo et Diana. Φοῖβος quod inter μαμμωννικὰ refertur v. Lob. Path. p. 58 dei nomini praeponi solet. Ἀπόλλων Φοῖβος apud Homerum quater legitur et in Wolfii et in Spitzneri editione quod miror neglectum esse in lexicis nostris. II. XVI, 700. XX, 68. XXI, 515. 545. Omnibus his locis Φοῖβος Ἀπ. contra metrum esset. Praeterea Ἀπ. Φοῖβος ¹⁰) hoc ordine reperitur Hes. fragm. CLIV, 1. Ap. Rh. I, 759. Orph. L. 354. et Theod. Prod. Galeom. 191. Ἀπολλων Φοῖβε ἀγνομάντι Λοξία. Hoc quod modo commemoravi Dei agnomen alibi nusquam cum Φοῖβος aut cum Ἀπόλλων conjunctum reperi.

Ἐκάεργος quod in Iliade hymnis etc. saepissime Apollinis epitheton est et per ἀντονομασίαν nomini proprio aequalem habet vim in Odyssea semel tantum legitur VIII, 324. Femininum Ἐκαέργη nomen vel epitheton Dianae esse (v. Spanuh. Call. Del. 292) et pro Diana poni videtur in versiculo Brauchi ap. Clem. Al. Strom. V, p. 674. Alia epitheta sunt Ἐκατος et Ἐκάτη. In Odyssea neutrum legitur. Ἀρτεμιν ἐκάταν Aesch. Sup. 661. Et posthac Dianam et Hecaten confundi docet Lob. Agl. p. 79. Ne Ἐκηβόλος quidem in Odyssea legitur, sed in Iliade, hymnis et postea saepissime. cf. Soph. O. C. 162. Euphor. I, 3. (Meinek. II, 3.) Epigr. Ἀδεσπ. CXLVIII, 1. Orph. Arg. 1364. Transfertur etiam ad alios: ad Dianam Soph. fr. Meleag. I, 2. Nonn. XV, 187. ad Cupidinem Id. XV, 187. Bion. XVII, 6. ad Hymenaeum Nonn. XXIX, 46. XXXVII, 723. ad Bacchum ibd. XXX, 307. ad Auroram Tryphiod. 210. Nonn. Paraphr. I, 708. Dionys. XXXIV, 124. Homericō usui propiores sunt haec abusiones: ἔγχος ἔ. Ap. Rh. I, 769. τόξον ἔ. Christod. 317. cf. Aesch. Prom. 713. Eum. 598. Eur. Phoen. 1116. Or. 260. Herc. f. 466. βέλος ἔ. Nonn. XXIX, 164. σφενδόνας ἔ. Eur. Phoen. 1151. Itaque non est cur

¹⁰) Num hoc hyperbaton est? cf. Lob. Parall. p. 64.

miremur quod hic ille sagittarius sic vocatur ἔ. τοξότης Phil. de anim. propr. XXXI, 16. Τεῦκρος ἔ. Tryph. 170. ἔ. Μοῦσῆος Nonn. XXVI, 98. XXIX, 10. ἔ. Τέκταφος XXVI, 101. ἔ. Ἀγάτης XIII, 309. Βάκτρων ἔ. ἔθνος Orp. Hal. IV, 205. — Majorem dicendi libertatem Nonnus sibi permisit his locis: ἰκμάδα ἔ. XXXIII, 93. ἔ. ὄλκος XXVIII, 137. ἔ. δάκτυλα XXXVII, 229. ἔ. σύμβολα νίκης Paraphr. XXIX, 124. et apud eundem Par. XXI, 28. ἐκηβόλα δίκτυα fere putaverim poetam retia procul jacta in animo habuisse. Minus offendimur Dionys. XI, 376. ἔ. ἀγλή. — Femininum non reperi nisi Eur. Jon. 211. Διὸς ἐκηβόλοισι χερσὶν in cantico pro quo Hermannus et Elmslejus ἐκηβόλοισι scribunt probatum a Lobeckio Parall. p. 461.¹¹⁾ Superlativum adnotavit Stephanus s. v.

Ἐκατηβόλος haud dubie ab ἑκατος (ἐκάτη) originem traxit, non ab ἑκαβόλος ut Etym. M. p. 320, l. dicit πλεονασμῶ τῆς τῆ συλλαβῆς. cf. Lob. Path. p. 143. In Odyssea legitur VIII, 339. et XX, 278. saepius in Iliade, hymnis alibi et apud Nonnum VII, 105. licet idem νυμφίος ἔκ. dixerit XXIX, 182 et Pindarus ἐκατηβόλων Μασῶν τόξων, scriptor Lithicorum ἦρος ἔ. 388. 764. — Idem significat ἐκατηβελέτης Il. I, 75. hymn. Ap. 157. Hes. sc. 100. cf. Boeckh. Inscr. Vol. I, p. 590. n. 1176. atque ἐκηβελέτης Orph. fragm. XXVIII, 11. (ed Herm.) quo neque Homerus neque alius poeta utitur. Praeter haec quae attulimus apud Homerum fixa sunt Κλυτότοξος et Ἀργυρότοξος. cf. Nonn. XXIX, 183. et XXVII, 263. ubi Graefius κλυτόδοξε edidit quod erratum typographicum putarem esse nisi rediret XVI, 437. ubi κλυτότοξος Ἀμαζῶν legendum erit ut XXIV, 158. cf. XXXIX, 322. λόγιος κ. Scriptor Cynegeticorum adeo Ἀρμενίην κ. dixit IV, 355. quae similis est illi abusioni in fr. Hom. 38. Λαρδαίνην κλυτόπωλον. — Ἀργυρότοξος epitheton praeter Homerum et multos alios etiam Christodorus 392. Apollini tribuit. Χρυσότοξος primum apud Pindarum legitur Ol. XIV, 11.¹²⁾ Χρυσάορος autem jam apud Homerum Il. V, 509. XV, 256. cf. Hom. h. X, 3. h. Ap. II, 217. Aliter res se habet apud posteriores ubi Dianae est Anthol. gr. XIV. n. 98. cf. Herod. VIII, 77. Jovis Strab. XIV, p. 660. v. Heyne Apollod. III, 10, 8. Cereris Hom. h. Cer. 4. In Orph. Lith. 545 ubi ᾧ correptum foret Hermannus χρυσοπάτω edidit. Χρυσάωρι fallor apud Homerum non legitur. cf. Hes. opp. 771. fr. CLXIII, 3. Pind. Pyth. V, 104. Ap. Rh. III, 1282. (cf. tamen Ziegler. Observatt. in Ap. Rh. Argon. Progr. schol. Stuttg. 1846. p. 4.) Orph. Arg. 24. Pindarus autem duobus aliis locis fr. 84. et 86. p. 654. Boeckh. Orpheum, Oeagri filium, χρυσάορα dicit quod nomen Hesychius χρυσοκίθαρις interpretatur ex usu τῶν νεωτέρων. Lob. Agl. T. I, p. 321. Ἀφήτωρ invenitur Il. IX, 404. ubi Schol. A. et B. ἀφήτορα δὲ τὸν Ἀπόλλωνα ἐπιθετικῶς οὐ κοινότερον ἀλλὰ τὸν Πύθειον τὸν ὁμοφήτορα. Hoc ipsum autem quantum equidem scio non legitur nisi apud grammaticos. Εὐρυφαρέτρης Ἀ. Pind. Pyth. IX, 28. fragm. inc. XII. et εὐρυφαρέτρης Soph. Trach. 212.

¹¹⁾ Ἡἷε Φοῖβε bis apud Homerum legimus Il. XV, 365. XX, 152. cf. Hom. h. Ap. 120. Orph. L. 7. sed ἰήϊος (Aesch. Ag. 147. Soph. O. T. 154. 1096. Qu.

¹¹⁾ Substantivi cujus pluralis legitur Il. V, 54. Nonnus singulari numero utitur XXIX, 81. ἐκηβολήν Μελανῆος et XXXVII, 746. ἔ. Ὑμεναίου quem ἐκηβόλον vocat (v. supra) id quod Homerus de Strophii filio sibi non permisit.

¹²⁾ Diana Χρυσότοξος secundum Schol. Soph. Trach. 654 in Euboea colebatur.

Sm. XI, 169.) Παιὼν¹³⁾ (cf. Pausan. I, 34, 2.) Παιῶν (Aesch. fr. 264.) Ἰηπαιήων ita dictum ut Ἰόβακχος (h. Hom. Ap. 332. 339. Ap. Rh. II, 702.) Homero ignota sunt, apud quem Apollo a Paeone qui deorum est medicus diversus est. v. Lehrs. Arist. p. 181. Hesiodus quoque Paeonem et Apollinem discernit. v. Schol. Ambr. Hom. Od. IV, 231. Goettl. fr. Hes. CIV, 2. — Ἠπιόχειρ quod in h. Ap. in Br. Anall. T. II. p. 518. Apollinis epitheton est scriptor Orph. h. XXIII, 8. XXVIII, 18. LXXIV, 8. cum ὑγεία conjungit. v. Steph. Thes. s. v.

Ἀκερσεκόμης semper fere cum Φοῖβος conjungitur Il. XX, 39. Hom. h. Ap. 134. Epigr. in Br. Anall. III, 1. p. 316. (Jacobs. Ep. Append. 243.) Orph. L. 508. Nonn. X, 207. — Ἀπόλλωνα ἄ. reperi in h. in Ap. in Br. Anall. II, p. 518. n. 2. et ἄ. Ἐκατον Christod. 216. Pro ἀκερσεκόμῃ Φοίβῳ Pind. Pyth. III, 14. Isthm. I, 7. codd. aliquot offerunt ἀκείρεκόμῃ. v. Diss. ad priorem locum et Steph. Thes. Epitheton illud a futuro κέρσω formatum est mutata litera ι vel ο in ε ut in περσέπτολις et aliis; transfertur autem a Nonno Βοτρὺς ἄ. XVIII, 12. Idem saepe forma ἀκερσεκόμος utitur quae in lexicis nostris desideratur. XV, 49. XLIV, 147. πλόχμον ἀκερσεκόμοιο διατμήγων Διονίσσου XXV, 161. (de Niso) τοκῆος ἀκερσεκόμοιο XXXII, 42. ἀκερσεκόμου καρῆνου et Par. VII, 35. ἀκερσεκόμων Γαλιλαίων.

Σμινθεὺς Il. I, 30. Apollo dictus est non a muribus sed ab urbe troica, non ob eam causam quam legimus Apoll. lex. Hom. 726: Ἀρίσταρχος ἀπρεπὲς¹⁴⁾ ἡγεῖται ἀπὸ χαμαιπετοῦς ζῶον θεὸν ἐπιθέτω κεκοσμησθαι ὑπὸ τοῦ ποιητοῦ, sed quia ab neutris in ος exeuntibus nulla substantiva in εὺς derivantur.

Χρυσολύρης uti Apollo ab Aristophane dicitur Thesm. 315. cf. Orph. h. XXXIV. per theocrasiam Sol dicitur Orph. h. VIII, 9. Orpheus Aristot. ep. in Br. Anall. I, p. 183 et Epigr. Ἀδεσπ. CCCCLXXXIII, 1. Εὐλύρης et Εὐλυρος multis aliis tribuitur quos enumerare longum et a re nostra alienum est. Eo magis miror quod Aristophanes qui Ran. 229. εὐλυροι Μοῦσαι dicit Thesmoph. 969. εὐλύραν pro nomine Apollinis posuit.

Agnominum et epithetorum a locis ductorum quae huic deo apponuntur commemorandorum hic nec materia est nec locus.

Soli Dianae ab Homero haec quatuor tribuuntur: Τοξοφόρος, Ἰοχέαιρα, Κελαδεινή, Χρυσηλάκατος. Ἄρτεμις ἀγροτέρα (Arist. Lysistr. 1262. Orph. h. XXXVI, 9. Nonn. XLVIII, 349. 846.) Lacedaemone culta Xenoph. Cyn. VI, 13. (Schneid. ad Hellen. IV, 2, 20.) Homero ignota fuisse videtur. Versus Il. XXI, 471. in dubium vocatur. — Τοξοφόρος est Il. XXI, 483. Apollo sic dicitur primum in Hom. Ap. 13, 26. cf. Pind. Ol. VI, 59. Simon. ep. CLXVII, 4. Schneidew. — Ἰοχέαιρα epitheton a Nicandro ad aspidem venenum fundentem translatum esse ex Athenaeo III, p. 99. a (Νίκανδρος δὲ ὁ Κολοφώνιος ἰοχέαιραν εἶπε τὴν ἀσπίδα τὸ ζῶον) et ex Lob. Agl. T. II, p. 856. didici; nam in Schneideri et in Lehrsii editione hoc fragmentum frustra quaeritur. Neque tamen huic absimile est quod Eustathius dixit opusc. p. 107, 68. ἰοχέαιρας γλώσσας. Quod Mnasalc. ep. VI, 1. ἰοχέαιρα φαρέτρα

¹³⁾ Hoc Orph. h. LXVII, 1. Aesculapii epitheton est.

¹⁴⁾ Tragici poetae non veriti sunt Apollinem λυκοτόνον vocare Soph. El. 7. cf. Aesch. Supp. 700. (Phaedimus ep. I, 3. pharetram dei λυκοτόνον dicit); μυκοτόνον (ut v. c. Jupiter est Ἀπόμμιος, Diana ἐλαφηβόλος etc.) nemo Apollinem dixit.

dixit fortasse oppositum est *φαρέτρα ἰοδόκω*. Sed ne quis hodie *ιοχέαιρα* ab *χαίρω* repetat cf. Lob. Path. p. 259. Schol. Il. XVI, 465.

Κελαδεινή epitheton apud Homerum (cf. etiam Hom. h. Ven. 16, 119. h. X, 1.) fixum esse ex eo cognoscitur quod antonomasivum est. Schol. ad Il. XXI, 511. *ἡ διπλῆ ὅτι ἠρκέσθη ἐπιθέτοις*. Semel quidem etiam *Ζέφυρος* sic cognominatur Il. XXIII, 208. et in Epigr. in Br. Anall. II, p. 271. n. XXIII, 4. *κ. πηκτίδα* legimus.

Χρυσηλάκατος ut ab Homero (Il. XVI, 183. Od. IV, 122.) sic Hom. h. X, 170. h. Ven. 16. 119. Soph. Trach. 624. Dianae tribuitur; at Simonides fr. p. 50. *χρυσάλακατος Λατοῦς* Pind. Ol. VI, 105. *χ. Ἀμφιτριτας* Id. Nem. V, 36. *χ. Νηρεΐδων* Id. fragm. VII, 1. *χ. Μελίαν* dicit. De *εὐηλάκατος* lexica adeas. Reliqua hujus deae epitheta satis trita et vix quae commemorentur digna sunt *τοξότις*¹⁵⁾ Orph. h. XXXVI, 2. Philipp. ep. XLVII, 1. (Brunck II, p. 226.) *τοξόδαμνος* Diphil. fr. Com. Mein. T. IV, p. 388. cf. Eustath. p. 1678, 18. et Eur. Hippol. 1441. *θηροκτόνος* Eur. Iph. A. 1575. et alibi, *ἐλαφηβόλος* Hom. h. X, 2. Anacr. LVII, 1. Orph. h. XXXVI, 10. Nonn. XLIV, 197. *ἐλλοφόνος* (v. E. M. s. h. v.) Call. h. Dian. 190. *ἐλαφοκτόνος* Eur. Iph. T. 1087. *σκυλακίτις* Orph. h. XXXVI, 12.¹⁶⁾ *συοκτόνος* Nonn. XLVIII, 765. *κυνσοσός* ibd. 440. pro quo usitatior forma *κυναγός* Soph. El. 565. reperitur quam vulgo sed falso doricam nominant. Lob. Phryn. p. 429. *Χιτώνη* Call. h. Jov. 77. Dian. 225.

7. Aurora. Epitheto *ἠριγένεια* Aeschylum abusum esse auctor est Hesychius (cf. fragm. 363.) *λέαινα ἠργένεια*, dictum fortasse pro *ἐριγένεια* i. e. *ἐριγένειος* barbata, ut *λέων ἠγγένειος*. Sed vellem hanc Hesychii glossam notam habuisset Buttmannus quum scriberet Lexil. I, p. 121. Not. 5. ut viri subtilissimi iudicium haberemus. — *ἠριγενῆς* ter apud Apollonium Rhodium legitur III, 824. 1124. IV, 981. — *Θρόνος* praecipue dearum et reginarum sella est quamobrem *ἀγλαόθρονος*, *ὕψιθρονος* al. mulierum sunt epitheta vulgaria, *εὐθρονος* autem Homerus uni Aurorae tribuit. Evagatum est quidem paululum vocabulum, sed his tamen se finibus continebat ut non diceretur nisi de deabus et heroinis, ut de Rhea Ap. Rh. I, 1093. *εὐθρονος Ἰοχέαιρα* Marcell. ep. Br. Anall. T. II, p. 303. — Forma *εὐθρονος* consueta est Pindari *εὐθρόνοις Ὀραις* Pyth. II, 62. *Ἀφροδίτα ε. Isthm. II, 5. ε. Κλεοῦς* Nem. III, 83. *ε. Κάδμοιο κόρυς* Ol. II, 24. — *Φύσι εὐθρονε* Orph. h. X, 24.

Ῥοδοδάκτυλος praeter Homerum¹⁷⁾ Mimn. fr. IX, 3. Nonn. XVI, 46. cf. XXXIV, 292. et alibi Aurorae stabile est epitheton quod ne Musaeus quidem qui v. 114. *Ῥοδοειδέα δάκτυλα κόρυς* dixit ad Heronem transferre ausus est. Coluthus autem ῥ. *Κύρις* dicit v. 98. Christodorus 62. *Ἀμνιώνη ῥ. Leo Philosoph. ep. VII, 3. τέτρατος (μὴν) ἀγγέλλει Ῥοδοδάκτυλος εἶαρος ὤρην*. Nonnus IV, 128. *παλάμην ῥ.*

Quidam posteriorum poetarum Auroram etiam *Ῥοδόπηχυν* vocant Hom. h. XI, 6. Theocr. II, 148. Contra Anacreon sic cecinit II, 20:

*Ῥοδοδάκτυλος μὲν Ἥως,
Ῥοδοπήχες δὲ Νύμφαι,*

¹⁵⁾ Num *τοξότις* Apollini tribuatur dubito.

¹⁶⁾ Hecate sic vocatur ibd. I, 5.

¹⁷⁾ Rosam primo Hom. h. Cer. 62 et Theogn. 537. commemorari notum est.

ῥοδόχρους¹⁸⁾ δέ κ' Ἀφροδίτα
παρὰ τῶν σοφῶν καλεῖται.

A quo alii multum dissentiunt Sappho fr. XXII. ῥοδοπήχεις Χάριτες. Hes. Th. 251. Ἰππονόη ῥ. Nonn. XLVII, 90. ῥ. Ὄραι Christod. 167. ῥ. Τυνδαρεώνην Orph. Arg. 160. Ἀλθαίη ῥ. ibd. 1322. Ἀρήτη ῥ. Nonn. XXVI, 360. Ἀλέκτρον ῥ. et Macedonius amicam ῥοδόπηχυν vocat epigr. 1, 2. Nonnus ut παλάμην ῥοδοδάκτυλον (v. supra) sic παλάμην ῥοδόπηχυν dixit Dionys. IV, 17. — Epigramma Strat. Sardinian. LXXVI. obscenum omitto. — Sed ὁ ῥοδόπαχος Ἀδωνίς Theocr. XV, 128. unus in suo genere est.

Ad postremum Aurora etiam ῥοδόσφυρος¹⁹⁾ audit Qu. Sm. I, 138. et ῥοδόπεπλος²⁰⁾ ibd. III, 608. contra Homeri sententiam qui semper eam κροκόπεπλον cognominavit quod si recte memini nemo praeter Tzetzem asservavit Homer. 285. Nam apud Hesiodum Ἐνώ κ. Th. 273. et Τελεσιῶ κ. ibd. 358., apud Alcmanem fr. VII. Μοῦσαι κ., apud Nonnum Ἀμβροσίη κ. XXI, 5. apud Orpheum qui dicitur Ἐκάτη κ. h. I, 2. et Μελιόνη κ. legitur h. LXXI, 1.

8. Ceres. Hujus deae epitheta omnia, ut ita dicam, posthomericum sunt. Ne Ὀμπνία quidem (cf. II. V, 500. sq.) apud Homerum reperitur: v. Br. Anall. I, p. 151. Nonn. XI, 213. XXXI, 39. Idem poeta etiam ὀμπνία Μήνη utitur XXXV, 24. De accentu vide Spitzn. de versu her. p. 30. Praeterea ὠρηφόρος dicitur h. Hom. Cer. 54. 192, 491. ἀγλαόδωρος II. cc. ἐπόγμιος Br. Anall. II, p. 241, 1. εὐχλοος Soph. O. C. 1600. Χλόη notum est epitheton.

Καλλιστέφανον qualis Ceres est Hom. h. Cer. 252. 295. Junonem dixit Tyrtaeus fr. V, 1. Apud posteriores poetas hoc ut εὐστέφανος urbium est epitheton, et Euripides Bacch. 357. de καλλιστεφάνοις εὐφροσύναις loquitur.

Φοινικόπεζα non cum Boeckhio Expl. Pind. Ol. IV, 92. ob rubicundum frumenti colorem deae attributum esse putaverim sed purpuratam (purpurbesaemt) interpretari maluerim.

Κυανόπεπλος h. Hom. Cer. 319. 360. 374. 442. Cereris epitheton ab Hesiodo ad Latonam transfertur Th. 406. Φοίβη Λητώ ἐγείνατο κυανόπεπλον: cf. Orph. h. XXXV, 1. et ad Tethyn Orph. E. 26. h. XXII, 2., a Musaeo ad ὀμίχλην. — Similiter Quintus Calaber Thetin filii mortem deplorantem κυανόκρήδεμνον vocat.

Ceres Θεσμοφόρος (legifera Virg.) satis nota est. Pausan. I, 42. v. Lex. τὰ Θεσμοφόρω Arist. Thesm. 303. Cererem et Proserpinam significat, et scriptor hymnorum qui sub Orphei nomine feruntur XLII, 1. XLIV, 3. Bacchum Θεσμοφόρον vocat.

9. Furiae. Δασπλήτης Ἐρινός semel apud Homerum legitur Od. XV, 234. quem ad verbum imitatus est Orph. Arg. 872. et Euphorio fr. LII, 1. Meinek. δασπλήτες Εὐμενίδες. E. M. 249, 6. δασπλήτης ἢ Ἐρινός· καλῶν δασπλήτα Κόροιβος. Sic correxit alterum καλὸν Ruhnck. ep. crit. p. 156. alterum κορυβὸς Meinek. ad Euphor. CII, p. 179. cf. Doederl.²¹⁾ Gloss. Hom. I, p. 223. Theocritus II, 14.

¹⁸⁾ Hes. Th. 247. Εὐνείκη ῥοδόχρους.

¹⁹⁾ Hoc Theocritus XVIII, 1. Helenam ornavit, alias alii.

²⁰⁾ Ἀνδρουάχη ῥοδόπεπλος Christodor. 160.

²¹⁾ Idem probat Ruhnck. conjecturam in Callim. Jov. 225. Ἦρη δασπλής ἠπέλιησεν (atrox Juno Virg. Aen. I, 666.) pro δαψιλές.

δασπλήτι Ἐκάτα dixit. Alibi semper altera forma legitur δασπλήτα Χάρυβδιν Simon. fr. LII, 1. propter quod Schneidewino Meinekio in Euphor. p. 122. injuria dubitasse videtur num antiquiores Nonno poetae vocem ad res inanimatas applicuissent, quasi vero poetis Charybdis res esset inanimata. — Nonnus quem in numero singulari casus obliquos, in plurativo nominativum et accusativum usurpasse docet Fischerus in dissertat. De differentia etc. p. 18. hoc epitheton et rebus et hominibus tribuit προμάχῳ δασπλήτι Paraphr. XVII, 8. δ. φονῆες ibd. XIX, 128. δ. λοχειῖαι ibd. IX, 3. δ. Ἴνδοὶ Dionys. XXVIII, 221. δ. γυναῖκες XLVI, 210. ἀγρονόμοι δ. XLVII, 164. et animalibus ὄφιν δ. XL, 45. et rebus inanimatis δ. νόσῳ Paraphr. V, 11. χεῖρας ἕως δ. ibd. VII, 112. δ. ἀνάγκης ibd. VII, 174. δ. ἀνάγκη ibd. XIII, 157. λῦας δ. ibd. VIII, 188. φόρον δ. Dionys. IV, 383. χόλῳ δ. ibd. V, 182. δασπλήτα σιδηρείης γένυν ἄρπης ibd. XV, 32. ubi nullo modo cum Falkenburgio δ' ἀσπλήτα scribi potest; δ. σιδήρῳ ibd. XXVIII, 126. πέλεκυν δ. XXI, 63. δ. μαχαίρη XXII, 219. XXVIII, 281. δ. πῆληκα XXXV, 124. κοιρανίης δ. XIV, 298. μόθον δ. XXIII, 25. πόθον δ. XLVII, 391. δ. ὀλέθρου XXX, 529.

10. Hebe. Passovius s. v. χρυσοστέφανος: „Von Hesiod an besonders Beiwort der Hebe“ facile potest refelli. Attribuitur quidem χ. Hebae ab Hesiodo Th. 17., a Pindaro Ol. VII, 58. et appellativo ab eodem Pyth. IX, 113. Sed Φοίβην χρ. jam apud Hesiodum ipsum legimus Th. 136. χρ. Ἀφροδίτην Hom. h. VIII, 1. τὴν χρ. κόραν Eur. Ion. 1085. χρ. ἀέθλων Pind. Ol. VIII, 1.

11. Hector. Ἀνδροφόνος (homicidam Hectorem Hor. Epod. XVII, 12.) non prorsus fixum et perpetuum Hectoris est epitheton; dicitur enim etiam φάρμακον ἄ. Odys. VI, 261. Ἄρης ἄ. ²²⁾ Il. IV, 441. quod imitatus est Hesiodus sc. 98. Joann. Geomet. IV, 98. Nonn. Dion. II, 308. XXIX, 347. et ἀνδροφόνου Λυκούργου Il. VI, 134. Ad Iliad. XVIII, 347. et XXIII, 318. Scholiastae adnotant: ἀμφίβολον πότερον τὰς αὐτοῦ χεῖρας ὁ Ἀχιλλεὺς ἐπιθεῖς τῷ τοῦ εἰταίρου στήθει ἢ τὰς τοῦ ἀνδροφόνου Πατρόκλου ἐπιθεῖς τῷ ἰδίῳ στήθει. v. Friedlaender Nican. p. 88. 109. Achilles ἀνδροφόνους χεῖρας amplectitur Priamus XXIV. 478. Inter heroes autem nemo praeter Hectorem et Lycurgum ἀνδροφόνος dicitur. Ex his locis apparet etsi paululum evagatum est vocabulum, tamen non quemvis qui ἄνδρα κατέκτα ob id ἀνδροφόνον dici posse (ut fit Ep. Pauli Timoth. I, 1.) v. Eustath. p. 1018, 42. Ut apud Homerum Ἄρης ἀνδροφόνος legitur sic apud posteriores νεΐκης ἄ. Simon. ep. II, 2. ὑσμίνη ἄ. Qu. Sm. IV, 23. κυδοιμοῦ ἄ. Nonn. XXX, 325. σιδήρου ἄ. Maneth. I, 136. δούρασιν ἄ. id. ibd. 149. Cum homerico χεῖρας ἄ. comparari potest ἄ. παλάμη Anthol. gr. VIII. n. 230. Pindari Lemniades re vera erant γυναῖκες ἀνδροφόνοι. — Schol. Eur. Hec. 1032 hoc vocabulum explicat φονικὸς et a comicis omnes insigniter improbos ἀνδροφόνους dictos esse docet Meinekio T. III. p. 314. IV. p. 468.

Κορυθαίολος epitheton semel etiam Mars ²³⁾ accipit Il. XX, 38. cf. Nonn. XIII, 384., Hector sexcenties in Iliade et semel apud posteriores poetas Christod. 162. Hi autem et Παλλάδα κ. Nonn. XX, 58. κ. Περσεὺς id XLV, 219. XLVII, 537. 595. κ. Ἀκμων XXVIII, 313. Πασιθέη κ. XXIV, 250. et Κύπρις κ. XXV, 150.

²²⁾ Ἀνδρειφόντης autem nulli praeter Martem tribuitur: v. Eustath. p. 673, 52.

²³⁾ cf. Il. XXII, 132. Ἐνυαλίῳ κορυθαίῳι πολεμιστῇ.

(ὡς τότε τοιαύτη οὔσα), et κ. νείκη (jocose dictum ab Aristophane qui alludit ad Hectorem Ran. 818.) λήϊα Nonn. XXII, 170. μέλος κ. id II, 120. κ. Ἄρεος ἤχῳ id. XXVII, 10. πατριον Ἰδαίης κορυθαίολον ἄντρον id. XIII, 244. (cf. Lob. Aj. p. 230. Not. 3.) κ. ἐρίπνης XLVI, 14. dicere non sunt veriti.

12. Helena. Δυσελένη non tam attributivum quam substantivum esse videtur ut Δύσπαρις ²⁴⁾ Col. 183. Eur. Iph. A. 1322. Alia paronomasia inest in epithetis Aeschyli Ag. 674. ἐλένας et ἔλανδρος ἐλέπολις. v. Lob. Aj. 257. De similibus epicorum et tragicorum veterum lusibus in conferendis heroum casibus et nominibus si qua forte congruerent disseruit idem Agl. T. II. p. 870. sq. Ἐλέπολις Helena etiam ab Euripide vocatur Iph. A. 1476. 1511. Hos locos cavillatus esse videtur poeta comicus in Meinekii fr. Com. T. IV. p. 678. n. CCCIX. qui Lamiam famosissimum Demetrii Poliorcetae scortum sic vocavit. Quanquam novi alteram hujus cognominis causam.

Denique — quoniam Od. XI, 234. spurius est — ab Homero una Helena εὐπατέρεια vocatur.

13. Hercules. Θρασυμέμων ab Homero solus Hercules dicitur II. V, 639. Od. XI, 267. Τριέσπερος (cf. Stat. Theb. XII, 301. ternox Herculea) Dosiad. in Ara II. Lycophr. 33. — Gregor. Naz. Or. III. p. 81. C. καὶ τὸν βουδοίαν (Epigr. Ἀδεσπ. CCLXXXIX, 1. etc.) παρήσομεν καὶ τὸν Τριέσπερον ibd. p. 180. B. καὶ ταῖς πενήκοντα Θεσίου θυγατράσιν ἐναθλεύων Ἡρακλῆς ἐν μιᾷ νυκτὶ ὁ Τριέσπερος. v. Jacobs. ad Anthol. Pal. T. III. p. 827. sq. Schwidopius Observatt. Luc. Spec. II. p. 27. Progr. Schol. Regim. 1850.

Cognomina Herculi postea imposita, ut semper, omitto.

14. Ilithyiae. Μογοστόκος in Odyssea non legitur II. XI, 270. XVI, 187. XIX, 103. Hom. h. Ap. 97. 115. Maneth. VI, 734. Nonn. XXV, 4. de Ilithyia dicitur et ubi una et ubi plures commemorantur. Dianam quoque sic vocari vix quod commemoretur dignum est: cf. Theocr. XXVI, 29. (cf. v. 28.) Nonn. XXXVI, 59. 66. XLI, 410. Et sic Nonnus Vulcanum qui Jovi Minervam parturienti operam obstetriciam praestabat alloquitur Ἡφαιστε μογοστόκε Τριτογενεῖς VIII, 80. et in simili re Mercurium ἐς Βερόης ὠδῖνας μ. ἦλυθεν Ἐρμῆς XLI, 161. cf. ibd. 171. (ἄρσενα μαῖαν ἔχουσα δικασπόλον νιέα Μαίης). — Δῆλος μ. Nonn. XXVII. 276. μ. ὤρην XLI, 133. μ. ἤως Paraphr. IX, 158. Audacius Tryphiodorus 386. et Lycophro 829. μ. ἵππον equum trojanum dicunt. Eustathium qui μογοστόκος ut δολιχόσκιος etc. epenthesi literae liquidae natum esse contendit refellit Lob. Phryn. p. 649.

15. Iris. Ei nulla nisi celeritatem significantia epitheta adjunguntur. Quin illud ταχεῖα in βᾶσ' ἴθι, Ἴρι ταχεῖα non cum Scholiastis ad II. VIII, 399. XI, 186. XIV, 185. pro ταχέα ²⁵⁾ eodem quo ταχέως intellectu positum (cf. Friedlaender Nican. p. 27.) sed attributum deae putaverim, ut simpliciter ὠκέα ²⁶⁾ Ἴρις dicitur II. XXIII, 198. Hes. Th. 266. Ap. Rh. II, 286., saepius πόδας ὠκέα II. II, 790. 795.

²⁴⁾ II. III, 39. XIII, 769. ubi Schol. Alcmanis versum commemorat Δύσπαρις αἰνόπαρις, κακὸν Ἑλλάδι βωτιανείρη. cf. Tzetz. Antehom. 5. qui Posthom. 396. hoc inepte utitur, ineptius etiam ibd. 418 ubi Achilles moribundus ἀλλὰ, inquit, τό μοι ἄχος ὅτι με τοῖος Δύσπαρις ἔκτα.

²⁵⁾ Sunt quidem alia hujus generis exempla ἀδεῖα pro ἀδέα Theocr., χάνοι εὐρεῖα χθῶν II. IV, 182. cf. Schol. Hes. opp. 540 et ad Eurip. Phoen. 69.

²⁶⁾ In uno Odysseae loco XII, 374. ὠκέα Λαμπετήη reperitur.

III, 129. VIII, 425. XI, 199. XVIII, 202. XXIV, 87. 188. Hes. Th. 780., πόδας ὠκεῖα, ὠκεῖα πόδας, ποδώκης nunquam. Stabile autem apud Homerum est ποδήνεμος. Ἴρις π. II. V, 253. cf. Nonn. XXXI, 108. Alibi hoc semper cum ὠκεῖα Ἴρις conjungitur II. II, 786. V, 368. XI, 195. XV, 168. 200. XVIII, 166. 183. 196. XXIV, 95. quem sequitur Hom. h. Ap. 207. — Ἴρις δ' ἄγγελος ἦλθε ποδήνεμος ὠκεῖα Matro dixit in Br. Anall. T. II, p. 246. Nonnus, ut assolet, ad multos alios hoc epitheton applicuit π. υἱὸς ὀδίτης Paraphr. IV, 232. π. μαθητῆς ibd. XX, 20. π. Ἰνώ Dionys. X, 75. Ἀηνεὺς πρῶτος ὄρουσε π. X, 400. π. κήρυξ XXI, 208. π. Μοῦρηὺς XXXV, 104. — αἰθρίας π. Mnasalc. ep. XIII, 1. καρκίνοι π. Mein. fr. Com. (Cratetis) T. IV. p. 244. (Nr. 1, 3.) Nonnus ut ἀελλόπος ὦρη sic π. ὦρη offert Paraphr. I, 152. Maximam autem dicendi libertatem sibi concessit Leontinus Schol. ep. V. 2. de oculis et pedibus saltatricis cujusdam ὄμματά σοι καὶ ταρσὰ ποδήνεμα. De ποδήνεμος Porphyrius Quaest. hom. 3. ὡς οὖν ἀελλόπος ἢ Ἴρις λέγεται, inquit, ἦν μεταλαβὼν ποδήνεμον προσηγόρευσε. cf. Lehrs. Arist. p. 22. sqq. — Homerum semper correpta forma ἀελλόπος uti jam alii adnotarunt. cf. II. VIII, 409. XXIIV, 77. 159. De accentu si ultima corripitur in varias scinduntur opinioniones grammatici. Eustath. p. 787. 53. Οἰδίπος, ἀελλόπος sed νήλιπος scribendum esse praecipit. Apud Athenaeum X, p. 456. Br. τετράπον legitur. Schol. Mediol. ad Od. 9, 31. ἄριπος proparoxytonως notandum esse vult ut ἄλκιμος E. M. s. v. Πόλυβος hoc non ita sed Πολύβος scribendum esse tradit. Homero familiaris forma reperitur etiam apud Nonnum qui tamen ἀελλόπον ἀέλλοπον²⁷⁾ declinavit Dion. XII, 54. ἀέλλοπος Ὀρη XXXV, 260. ἀ. Μοῦρηὺς XLVIII, ἀ. κούρην XXVIII, 288. Ὠκύθοος πέλε τοῖος ἀ. XXXVII, 159. Σιδονίην Ἀρπυϊαν ἀ. XXIIV, 135. νεβρόν ἀ. Paraphr. XI, 7. ἀ. πορείην Tzetz. Posthom. 479. Ἀντίλοχος ἀ. Utrum omnia cum πούς composita epitheta corripī possint necne pro certo affirmare non ausim: τετράπος modo attuli, τρίπος Nonn. XXXVII, 114. 442. 548. legitur, πολύπος saepe apud Orpianum et Nonnum, πουλύπων Amipsias Mein. T. II, p. 703 et πάλυπον²⁸⁾ ibd. Tom. III. p. 313. v. 10. et alibi, ὠκύπος in h. Apoll. ap. Brunckium Anall. T. II, p. 518 etc. Sed δασύπος et εὖπος et pleraque alia num reperiantur dubito. — In numero plurativo altera forma vocis ἀελλόπος praeserebatur eaque frequens est equorum epitheton²⁹⁾ et apud Pindarum, Sophoclem³⁰⁾ aliosque plurimos pro homerico ὠκύπους valet. v. Dissen. ad Pind. Pyth. IV, 18. ubi δίφρους ἀελλοπόδων legitur. Praeterea commemoro haec: ἀελλοπόδων ὀνάγων Script. Cyneg. III, 191. ἀελλοπόδεσσ' ἐλάφοισιν ibd. I, 191. περδίκεσσιν ἀ. Orph. L. 1222. ἀ. Πόθων³¹⁾ Philodem. ep. XXIIV, 2. Ὑμεναίων Nonn. XII, 87. Σατύρων XXXII, 255. ἀ. νεφελάων Tryph. 189. Ad postremum ἀελλοπόδης hoc loco praetermitti non postest ἀ. Ἐρμείης Qu. Sm. X, 189. cf. Koechly. Proleg. LVIII. ἀ. λαγωῶ Opp. Cyn. I, 413. ἀ. ὀναχρον ibd. III, 184. Hujus quoque similia multa possunt proferri Synes. h. IX, 52. ἀκαμαντοπόδας χρόνος indefessum tempus, ὀκταπόδην Nicander cancrum dixit Ther. 605.,

²⁷⁾ Nam secundum hanc decl. accentus collocandus erit in antepenultima. v. Steph. Thes.

²⁸⁾ Sed πάλυπος in attico poeta ferri non potest. v. Meinek. Tom. III, p. 314. Latini semper polyprus utuntur ex aeolico et dorico πάλυπος.

²⁹⁾ Cf. Nonn. XXVII, 138. XXXVII, 441. θυελλοπόδων ἵππων pro quo saepius θυελλήεντων utitur.

³⁰⁾ Ubi tamen alii ἀελλάδων ἵππων servaverunt. v. Ellendt. I. p. 25.

³¹⁾ Cf. Rigler. Meletemata Nonniāna Progr. Schol. Postamp. 1851. p. 9.

Nonnus XXXVIII, 359. παῖς ὠκυπόδης id. XLI, 131. ὠκυπόδην Ξάνθον id. XXXVII, 155. δρόμον ὦ., Macedonius ep. IX, 4. (Brunck. III, p. 113.) εἰλιπόδης quod apud Nonnum sexcenties legitur, ut ὑψιπόδης apud eundem XX, 81. XXXVII, 686. ὄρσοπόδην ἐλέφαντα ibid. XXV, 335. XXVIII, 72. XXXVII, 676. XXXIX, 340. ἀεροιπόδης Θυραϊεύς XXVI, 14. Verum haec in transcurso tractari nequeunt. Audaci anadrome ἀελλόποδοιο τοκῆος Ἡελίοιο idem utitur XI, 486. quod non repeti potest nisi a nominativo ἀελλόποδος ita ficto ut φύλακος al. Semel Nonnus Iridem ἀελλήεσσαν vocat XXVI, 322. quod ipse saepius rebus apponere solet.

Χρυσόπτερος. Iridis praedicamentum est II. VIII, 398. Hom. h. Cer. 315. cf. Nonn. XX, 251. XXI, 110. 124. Is autem temperare sibi non potuit quominus Mercurium sic vocaret XIX, 234.

— 16. Juno. Ab Homero edocemur Junonem βοῶπιν, λευκώλενον, χρυσοπέδιλον fuisse. Βοῶπις apud illum quidem poetam non aliter legitur nisi conjunctum cum πότνια Ἥρη quod imitatus est Hom. h. Ap. II, 154. 170. 175. Vocativus βοῶπις est ut Γλαυκῶπις II. XV, 49. XVIII, 357. v. Spitznerum. Unus quidem Scholiasta legi vult βοῶπι ut trochaeus in quarto pede foret ut in βοῶν ἦνιν εὐρυμέτωπον. — Praeterea Φιλομέδουσα βοῶπις II. VII, 10. legitur, ubi Schol. ἡ διπλή, ὅτι ἐνταῦθα μόνον ἐφ' ἡρωϊνῆς τὸ ἐπίθετον καὶ ἐν τῷ ἀθετονμένῳ „Αἶθρη, Πιτθῆος θυγάτηρ, Κλυμένη τε βοῶπις“ (II. III, 144.). Catalogus Nereïdum (cf. XVIII, 40.) spurcius. Verum tamen nullo modo Otrfr. Muellero concedendum est, Junonis epitheton natum esse ex Jus mutatione in vaccam quod tum per se longe arcessitum esse tum infringi Hesiodi exemplo nympham Pluto βοῶπιν cognominantis Th. 355. docet Lob. Agl. p. 303. (κ). Cui hesiodeo exemplo haec addo: Εὐρυφάεσσα βοῶπις Hom. h. XI, 2. Ἥριγένεια β. Qu. Sm. II, 643. Ἀρμονίην β. Pind. Pyth. III, 91. κόρη β. Lycophr. 1292. de Jo (cf. Nonn. VII, 117. βοῶπιδος Ἰοῦς.) — β. Σελήνης Nonn. XVII, 240. XXXII, 85. β. Ἀντικλείας Meleag. ep. XLV, 3. et β. Νύμφης Nonn. XXXII, 95. Helenam βοῶπιν cognominant Tzetzes Anteh. 118. et Constantin. Manass. Compend. chron. p. 20. (ed Venet.). Eupolidem ad Aspasiā hoc epitheton applicuisse probabile fit ex iis quae disputat Meinekius fr. Com. T. II, p. 571. (fr. LXXXI.). Sic enim Hesychius s. v. facillime expeditur. Hoc certe satis signi est poetas etsi varias sibi permiserint epithetorum abusiones tamen quid Homerus dixerit nunquam oblitos esse. Nam poeta comicus qui Periclem Olympium et Aspasiā Junonem dicere poterat quam deae epitheto homerico ornare licebat. — Βοῶπις nonnulli habuerunt pro nomi. propr. in Rufini Epigr. Anth. Pal. V, 22. v. Steph. Thes. s. v. Forma βοῶπις quam Eustathius tanquam masculinam ponit non magis reperitur quam βοῶψ vel βοωπὸς etsi γλαυκῶψ et γλαυκωπὸς in usu erant. Ταυρώπις dubito num Juno a poeta Nonno antiquiore dicta sit. v. Dionys. XLVII, 711. IX, 68. ³²⁾

Λευκώλενος licet Andromache vocetur II VI, 371. 376. XXIV, 723. Ναυπακία λ. Od. VI, 12. 101. 186. 251. Ἀρήτη λ. Od. VI, 233. 335. XI, 334. et ἀμφιτολόα λ. Od. VI, 239. XVIII, 179. ac δμωαί λ. Od. XIX, 609. tamen propter frequentissimum usum et quia nulla alia dea sic ab Homero dicitur Junoni vindicaverim

³²⁾ Ἰοῦς ταυρώπιδος XXXII, 69. cf. XXVII, 81. οὐδέ μιν (Μίνοα) ἐρρύσαντο Διὸς ταυρώπιδες ἀνά. — Praeterea ταυρώπιδα μορφήν saepe reperimus XV, 37. XXIII, 308. XLI, 239. XLIV, 279. et ταυρώπιδι Μήνη XI, 185. cf. XLIV, 37.

Schol. ad. Il. III, 121. ubi Ἐλένη λευκωλένη legitur (cf. Od. XXII, 227.) ἐν ἀρχαῖς τῆς Ἡρας αὐτὴν ἐπιθέτω κοσμεῖ, Ἀργείας δὲ ἀμφὸς καλεῖ Ἥρη τ' Ἀργεῖη καὶ Ἀργεῖη Ἐλένη. Quanquam Ἀργεῖη Ἐλένη nemo in numerum eorum epithetorum quae nos attulimus referet tamen verborum collocatio fixa est. Nunquam Ἀργεῖη Ἥρη aut Ἐλένη Ἀργεῖη legitur licet metrum illud patiatur. Sed ut ad λευκώλενος redeam hoc unum addo: poetas Homero recentiores et Junonem illo epitheto ornasse ut Hesiodus saepissime et Hom. h. XII, 95. 99. 105. Orph. Arg. 977. Coluth. 145. Nonn. XV, 24. et alias deas ut Hesiodus Th. 13. Περσεφόνην. Pind. hymn. fr. VII, 1. Ἀρμονίας id. Pyth III, 99. Θυάνα λ. Hom. h. XII. Coluth. 21. λ. Σελήνη. Quod Matro dixit λ. ἰχθὺς in Br. Anall. II, p. 241. id joci causa dictum esse apparet.

De χρυσοπέδιλος res non prorsus certa est. Nam semel tantum apud Homerum legitur Ἥρης χρ. Od. VI, 603. quem versum Onomacritus a poeta abjudicavit. v. Schol. Mediol. ad h. l. et Lob. Agl. p. 333. d. Sed apud Hesiod. Th. 454. 951. Rufin. ep. XXVI, 1. Juno sic vocatur. Memorabilis autem etiam Nonn. VIII, 225. ubi de Semele dicit: εἴης χρυσοπέδιλος ἄπερ Διὸς εὐνέτις Ἥρη. Idem tamen et Ἥβην χρ. dicit XIX, 216. Praeterea haec erunt addenda: χρ. Ἀύως Sapph. fr. XII. (Neue.) Ἐρμῆς χ. Maneth. VI, 671. Ἐρμῆ χρυσοπέδιλε id. ibd. 2. Callimachus autem licet χρύσεα καὶ τὰ πῆδιλα Apollinis dixerit nunquam hunc deum χρ. vocat.

Ἥρη ζυγίη. Ap. Rh. IV, 96. Mus. 275. Nonn. IV, 322. XXXI, 186. Homero et Hesiodo ignota.

17. Jupiter. Epithetorum hujus dei quorum magnam copiam congesserunt Aristot. de mundo VII. Dio Chrysost. I, 56. et Dinnerus Epith. gr. farrag. locupl. p. 284. sqq. agmen ducat ἐρισθενῆς ab Homero et Hesiodo uni Jovi tributum, tralatum ad alios a posterioribus poetis et epicis et lyricis, nec mirum quod hocce epitheton ex proprio commune factum est. Pindarus eodem significato περισθενῆς utitur π. παγκρατίου στόλῳ Nem. III, 16. Exempla ubi ἐρισθενῆς aliis diis et heroibus apponitur commemorare supervacaneum duxi.

Αἰγίοχος autem tam fixum et stabile Jovis est epitheton ut nemo eorum poetarum qui proxime Homerum quique longiore intervallo secuti sunt Minervam sic cognominaverit quam inde ab Hesiodi temporibus aegide uti etiamsi a Jove non acceperit nemo nescit. v. Doederl. Gloss. Hom. I, p. 23. Huic quam attuli observationi quodammodo unus fortasse obsistit locus Bacchylidis fr. XIV, 2. (χρυσαιγίδος Ἰωνίας.) —

Ἵψιμέδων metri causa fictum est pro ὕψιμέδων ut εἰρημέδων Pind. Ol. VIII, 31. (de Neptuno), Ποντομέδων et Ὑγρομέδων (Nonn. XXXVIII, 319.). Contra semper metri causa παμμεδέων (et παμμεδέουσα) legitur; et μεδέων in Iliade (in Odyssea non reperitur) uni Jovi apponitur, heroibus μέδων. Ὑψιμέδουσα et εὐρυμέδουσα inaudita sunt, quanquam μέδουσα et μεδέουσα (v. c. Hom. h. IX, 4.) apud scriptores Homero recentiores in usu erant. Διὸς ὕψιμέδοντος primum legitur apud Hesiodum Th. 529. cf. Nonn. XV, 3. et sexcenties apud alios poetas. Nonnus in Dionysiaticis ὕψιμέδων Ζεὺς semper in exitu versus ponit: V, 569. IX, 223. XIII, 20. 220. XVIII, 236. XX, 210. 403. XXIV, 61. XXX, 250. XXXI, 88. XXXIII, 301. 360. XXXV, 334. XXXVI, 68. XLV, 86. 96. XLVII, 257. praeter XX, 364. qui versus in ὕψιμέδων δὲ exit. Idem Nonnus facit in ὕψιπέτης Ζεὺς, αἰθέριος

Ζεὺς XVIII, 263.) οὐράνιος Ζεὺς (XXI, 4. XXV, 348. XXXI, 42. XXXIV, 279. ³³) et ἕτιος Ζεὺς (II, 431. 537. V, 229. 321. VIII, 136. 259. 274. X, 297. XI, 59. XIII, 522. XXII, 103. XXIII, 227. 287. XXV, 114. XXVII, 13. XXXI, 214. XLVI, 30. XLVII, 545. 600.) et ἕτιε Ζεῦ (V, 213. VIII, 294. XXXIX, 141.) et (Διὸς) ἕτιον πῦρ. (XXIV, 56.)

Pindarus Nem. II, 17. ὑψιμέδοντι Παρνασσῶ dixit, Epigr. Ἀδεσπ. CLXXXIX, 1. Σαράπιδος ὕψ., Nonnus in Paraphrasi, Synesius in h. X, 3. et alii nostro deo hoc epitheton attribuerunt, alii Jesu Christo. cf. Anthol. gr. I, 26. Joann. Geomet. h. I, 38. Idem hi fecerunt in παμμεδέων, ὑψιθρονος et ὑψίζυγος. Nonn. Paraphr. I, 97. V, 92. cf. XIV, 156. (τιμὴν ὑψίζυγον) et alibi. Hoc (ὑψίζυγος) Jovis esse epitheton apud poetas fidei christianae non addictos neminem fugit.

Εὐρύοπα apud Homerum plerumque conjungitur cum Ζεὺς ³⁴) (in exitu versus) et Ζεῦ ³⁵) praeterea cum Ζῆν' II. VIII, 200 XIV, 265. XXIV, 33. Hes. Th. 804. et cum Κρονίδην I, 498. XV, 152. XXIV, 98. Hoc εὐρύοπα non ab εὐρύοψ (cf. Eustath. p. 1191, 25.) declinatum est cujus nullus casus reperitur sed homoptoton nominativi. v. Lob. Parall. p. 184. Transfertur vox ad Apollinem Orph. Lith. 88. et quod idem est ad solem. ibd. 640. — Εὐρύοπα κέλαδον ex vetere poeta ap. Plut. Non poss. suav. viv. XIII, 475. affert Lob. Parall. p. 293. De accentu idem valet quod de ἀκάκητα. (n. 20.) v. Lehrs. Herod. p. 196. 201. et de Μητίετα epitheto Jovis etiam apud Nonnum IV, 94. VII, 68. XXVII, 250. XLVIII, 705. Vocativum Ὀλύμπιε μητίετα Ζεῦ II. I, 508. legimus et accusativum μητίετα ex grammatico affert Lob. Parall. p. 184. In consp. part. pr. Doederl. Gl. Hom. p. XII. errato typographico scriptum est μητιέτα: v. ibd. p. 88. Pro μητίετα alii poetae μητιόεις usurpant Διὸς μητιόεντος Hom. h. Ap. II, 166. Hes. opp. 51. Διὸ μ. Hom. h. XXXI, 5. Hes. Th. 286. opp. 769. Ep. in Br. Anall. I, p. 202. (n. III, 6.) Ζῆνα μ. Hes. Th. 457. Quintus autem μ. Ἀγαμέμνονα V, 138. Προμηθεῖ μ. ibd. 338. Ὀδυσσεά μ. ibd. 571. dixit et Alex. Aetol. V, 18. μητιόεντα δόλον quod ad Homerum propius accedit Od. IV, 227. (φάρμακα μ.)

Jupiter ξένιος jam Homero notus est. Δία ξένιον autem semel tantum legimus Od. XIV, 389. ³⁶) alibi ξείνιος. Apud posteriores poetas illa forma usitator est. Hom. epigr. IV, 8. XV, 3. Qu. Sm. XIII, 413. Nonn. XXIV, 22. Pind. Ol. VIII, 21. Nem. XI, 9. — Pro Ζεὺς ἰκέσιος (Soph. Ph. 482. Aesch. Supp. 342. 380. 611. Eur. Hes. 343. Ap. Rh. II, 215. Pall. Alex. ep. LXXXV, 8. Nonn. XVIII, 18. XXIV, 22. Orph. Arg. 109.) Homerus ἰκετήσιος dicit Od. XII, 213. v. Eust. p. 17. 39. 16. Hoc ipsum apud alios poetas id quod ἰκετήριος significare satis notum est v. c. Tryph. 601. Aeschylus Jovem etiam αἰδοῖον vocat Supp. 189. et ἀφίκτορα ibd. 1. sed ἰκέτης per eandem antistrophem Jupiter a nullo poeta vocatur. — Notus item Homero Jupiter Herceus (Ovid. Metam. II, 285.) Od. XXII, 335.

³³) Si ab uno versu XXXI, 97. discesseris cujus postrema verba οὐράνιος τέκετο Ζεὺς sunt. Quod οὐρανίοιο Διὸς, Διὸς ὑψιμέδοντος et Διὸς ἕτιοιο (XXXI, 332) aliis saepe locis posuit contra id quod dixi nihil valet.

³⁴) Et sic saepissime in hymnis v. c. Hom. h. Merc. 540. Orph. fr. XLVIII, 2. Herm.

³⁵) Εὐρύοπα Κρονίδην Hom. h. XX, 4 et Εὐρ. Κρονίδης incipit versus octavus Bacidis ap. Herod. VIII, 77. (Anthol. gr. XIV, n. 98.) et v. 88. Orph. Lith.

³⁶) Alibi, ut constat, Homerus forma ξένιος si non epitheton Jovis est, saepe utitur.

Formam *ἔρκιος* rejicit Hermannus ad Soph. Aj. 8. et ab omnibus quae cum *ἔρκος* comparari possunt nulla produci posse adjectiva nisi in *εἰος* docet Lob. ad Soph. Aj. p. 120.

Ζεὺς πανομφαῖος est II. VIII, 25. ubi hoc Aristonici scholion extat: ἡ διπλῆ ὅτι οὐκ ἔστι καθολικὸν ἐπίθετον ὁ πανομφαῖος ὁ κληδόνιος καὶ πάσης κληδόνος παραίτιος (sic) καὶ ὅτι ἅπαξ ἐνταῦθα τὸ ἐπίθετον. Praeterea reperi idem Simon. fr. CCI, 2. (Anthol. Pal. IV, 52.) Orph. Arg. 663. 1306. cf. Ovid. Metam. XI, 198.; et *Ἡλίοιο πανομφαίου*. Qu. Sm. V, 626. pro *πανωπήεις* vel *omnituens*. v. Lob. Rheumat. p. 42. n. 17. *Ἦρα πανομφαία* commemoratur E. M. p. 768, 54.

His adnectam ea epitheta quae Jovem Fulguratorem, Tonantem et sim. significant. *Ἀργικέραυνος* quod in Odyssea non legitur est in Iliade, apud Quintum IV, 59. Nonn. X, 85. Pind. Ol. VIII, 3. In Orph. fr. VI, 9. (Herm.) quidam *ἀργικέρ.* scribunt. Saepius *Τερπικέραυνος* reperitur apud Homerum, Hesiodum, in hymnis et in Orph. Arg. 4, 28. *Ἀστεροπητῆς* (non in Odyssea) item nunquam translatum esse videtur. In Orph. h. XV, 9. Jupiter simpliciter *ἀστράπτε* appellatur et *ἀστεροπὸς* in Achaei versibus ap. Schol. Eur. τῆς ἀστεροποῦ Ζητὸς θυσίας quo Jupiter *ἀστεροπαῖος* significari videtur Lob. ad Soph. Aj. p. 405, 8. *κεράννιε* Orph. h. XV, 9. Semel etiam apud Homerum *στεροπηγερέτα Ζεὺς* legitur quod imitatus est Nonnus VIII, 370. et Quintus II, 164. (*Διὸς στεροπηγερέτα*). Huic prorsus simile est quod saepius reperitur *νεφεληγερέτα* quodque apud Homerum diptoton est et non legitur nisi in fine versus *νεφ. Ζεὺς* et *Διὸς νεφ.* quem usum etiam apud hymnographos et Hesiodum obtinuisse video (cf. Epigr. Ἀδεσπ. CCLXII, 2.) v. Nonn. VIII, 270. quanquam hic quidem etiam verso ordine *νεφ. Διὸς* dicit XXIII, 229. et *νεφ. Τυφωέος* I, 390. et *νεφεληγερέτης* (de Jove) VIII, 327. cf. XXVIII, 203. οὐ *νεφεληγερέτης* *κικλήσκειται* (Vulcanus) *οἷα Κρονίων*. Ab Homero ne Neptunus quidem hoc epitheton accipit quanquam hic quoque *νεφέλας ξυναγείρει* ut jam Eustathius adnotavit p. 1538, 8. Empedocles autem ap. Plut. Mor. 683. *Ε. ἀέρα* vocat *νεφεληγερέτην*. Quintus Cal. tertia brevior forma utitur IV, 80. *νεφεληγερέος Ζεφύροιο*. Notum et illud *κεφαλήγερέτης* quod Cratinus effinxit epitheton Periclis Olympii. v. Mein. T. II, p. 147.

Quemadmodum *ἐρίγδουπος* et *ἐρίδουπος* ab Homero discernantur nemo nescit. *Διὸς ἐρίγδούποιο* II. V, 672. cf. Qu. Sm. XIII, 520. XIV, 421. 500. Ζητὸς ἔ. II. XII, 235. et XV, 294. cf. Hom. h. XVIII, 3. Hes. Th. 41. Qu. Sm. I, 578. 694. X, 301. Orph. h. LXXVI, 1. Ep. in Br. Anall. II, p. 300. *ἐρίγδούπου Κρονίδαο*. Qu. Sm. II, 177. Longe saepius apud Homerum *ἐρίγδουπος πόσις Ἦρης* legitur quod, quantum equidem scio, posteriorum epicorum imitatus est nemo. Sed ut Homerus ipse semel *ἐρίγδουποι πόδες Ἴππων* dixit sic posteriores saepe hanc vocem ad res applicuerunt: Τρυφ. 690. ἔ. *πόντου*. Opp. Hal. I, 75. ἔ. *θαλάσσης*. Qu. Sm. III, 766. ἄλδς ἔ. id. II, 221. ἔ. *ποταμοί*. Epigr. Ἀδεσπ. CCCCLXVII, 6. ἔ. *καλαύροπος* Nonn. XVII, 227. ἔ. *ἀπὸ λαιμῶν*.³⁷⁾ Contra nemo Jovem *ἐρίδουπου* vocavit.

³⁷⁾ Idem etiam *ἑκείνα Θέμις Διὸς κλαροῦ* dixit Supp. 355 et Apollonius Rh. *Ἐρινὸν Ἰχθυίην* IV. 1043.

³⁸⁾ cf. Nonn. I, 266. *ἀλιγδούπων ἀπὸ λαιμῶν*. Opp. Hal. V. 243. Ζητὸς ἄ. Nonn. I, 243. *ἐπεγδούπησαν ἀλῆται* XXVI, 218. *ἐπεγδούπησεν*.

Pro ἐριγδουπος eidem deo βαρύγδουπος attribuerunt Pindarus Ol. VI, 81. VIII, 44. et Nonnus VIII, 323., βαρύδουπος Neptuno Moschus II, 116. Hoc Nonnus et rebus et personis attribuit, illud praeter VIII, 323. semel tantum apud eum reperitur XXIX, 224. ³⁹⁾ β. βοείης (Corybantum). Βαρύκτυπος et Neptuno et Jovi apponitur, huic Hom. h. Cer. 31. 334. 441. 460. Hes. Th. 378. opp. 79. sc. 318. Sim. fr. CCXXXI, 1., illi Hes. Th. 818. Pind. Ol. I, 72. Nem. IV, 87. Orph. h. XVII, 4. A Quinto Minerva quum fulmem acceperit β. vocatur XIV, 530.; Simonides de β. κύμασι loquitur. Ἐρίκτυπος ⁴⁰⁾ Neptuni fixum et perpetuum est epitheton Hes. Th. 441. 456. 930. Ἐριβρεμέτης Jovis Il. XIII, 624. Qu. Sm. III, 635., Boreae Tetz. Posth. 104., Bacchi Dionys. Perieg. 578. Orph. h. XXIX, 8 v. Herm. ad h. XLIX, 3. Eudocia p. 123. haec: ἐρίβρομον ⁴¹⁾ (Bacchum) δὲ προσέτι καὶ ἐριβρεμέτην προσαγορεύομεν. Praeterea commemoranda erunt: αἰλὸν ἐρ. Archias ep. IV, 2. ἐριβρεμετῶν λεόντων Pind. Isthm. III, 64. ἐρ. Ἀκείνην Nonn. XXIII, 276. Ab his longe discrepat Arist. Ran. 814. ⁴²⁾ Multo usitatius quam ἐ. de Jove est ὑψιβρεμέτης apud Homerum et permultos alios poetas v. c. Hom. h. Merc. 329. Orph. Arg. 1285. His addo similia: βρονταῖος Orph. h. XV, 9. αἰολοβρόντα Διὸς Pind. Ol. IX, 42. et ὦ Ζεῦ κεραυνοβρόντα Arist. Pac. 376. ⁴³⁾ Κελαινεφῆς ⁴⁴⁾ epitheton jam apud Homerum etiam αἶμα accipit quod grammatici metasyntheton h. e. ἐκ δυνῶν ταῦτοσῆμων compositum esse docent. Pindarus κελαινεφῶν πῆδιων dixit et Maxim. Margun. h. II, 1. κ. ὄρρη. Ὀρσινεφῆς Ζεὺς apud Pindarum reperitur Nem. V, 35. et ὑψινεφῆς ibd. Ol. V, 70. a quo abhorret Nonnus XLIII, 357.

Si, uti nos in progressu fecimus, fixis et perpetuis epithetis ea quae κατ' ἐξοχὴν s. κατ' ἐπικράτειαν (Hes. s. v.) s. κατ' ἐξαιρέτων (Eustath. p. 1712, 34.) h. e. per excellentiam (Prisc. II, p. 573.) diis attribuuntur adnumeramus apud Homerum Ὀλύμπιος quoque Jovis unius stabile est epitheton. Quod in hymno qui legitur in Brunckii Anall. T. II, p. 518. versu 16. Apollini tribuitur quoniam hic hymnus haud dubie recentissimis temporibus conscriptus est contra Lobeckii sententiam num Apollo unquam Ὀλύμπιος dictus sit nuper dubitantis nihil valere videtur.

18. Mars. Ἐννάλιος apud Homerum (Lehrs. Arist. p. 181.), Hesiodum et alios epitheton Martis est v. c. Dionys. Perieg. 654. Orph. Arg. 874. cf. Liebel. ad Archil. p. 512. Apud Aristophanem Pac. 475. dubium est utrum diversi dii an diversa ejusdem dei epitheta significantur. v. Lob. Soph. Aj. p. 140. sq. Saepissime nil aliud nisi bellicosus significat ut κούρη ἐνναλίη de Penthesilea Qu. Sm. I, 402.

³⁹⁾ Alii utraque forma utuntur: βαρυγδούποιο θαλάσσης Mus. 275. Qu. Sm. I, 320. III, 369. XI, 309. Ἐλλησπόντιου β. Id V, 391. β. κόμπου Coluth. 55. β. ἀκμασιν Dionys. Perieg. 770. β. ἀήταις Epigr. Ἀδελφ. CCCLXXIII, 3.

⁴⁰⁾ Sed Ὀρσικτύπου Διὸς Pind. Ol. XI, 85. Diss.

⁴¹⁾ Ἐριβρόμου Αἴτης conjecit Flor. Lob. in epigr. Anth. Pal. p. 249. n. 303. in Quaestt. ion. p. 16.

⁴²⁾ Μεγαλοβρεμέτης quoque Quintus Jovi apposuit II, 508. Cf. Orph. Arg. 745. μεγαβρεμέτου (ποταμοῖο.)

⁴³⁾ Idem Nubb 266. βροντησικέραυτος νεφέλη.

⁴⁴⁾ Apud Homerum semel tantum Ζηνὶ κελαινεφεῖ legitur Il. XXI, 500. alibi κελαινεφεῖ Κρονίωνι, κ. Κρονίωνα et κ. Κρονίδη. Similiter ποδώκης, ὑπερμενῆς poetae de industria patronymicis apponunt.

Βροτολοιγὸς fixum apud Homerum, Hesiodum (sc. 334. 425. cf. Aesch. Supp. 651.) saepenumero transfertur: *Ἔρις* Simon. ep. II, 1. *Ἔρωσ* Meleag. ep. L, 1. Dioscorid. ep. I, 2. Marc. Argent. ep. XXVII, 5. Br. Anall. II, p. 272. *χελώνην* Nic. Ther. 703. et idem eleganter torqueri potest in imperitum medicum et tonsorem. v. Steph. Th. s. v. et de *βροτολοιγὸς* Id. ibd.

Nec rarius *μιαιφόνος* quod in Odyssea non reperitur transfertur (*Ἄρεω*) *μιαφόνου* Archiloch. fr. LXVI. dubitatur; *μιαφόνων γάμων* Soph. El. 483. cf. Aesch. Prom. 870. Eum. 577. *Νεοπιτόλεμος* Eur. Hec. 24. *Σφιγγὸς* Phoen. 1774. *κίνας* Hec. 114. *χερσὶν* Id. El. 320. *νύκτα* Tryph. 675. *λοιγὸν* Orph. L. 353. *φάρμακα* Marcell. Sidet. v. 52. *θύρσον* Nonn. XXX, 22. cf. XLVIII, 187. XX, 274. *οἴστρον* (*Ἐννοῦς*) Id. XXVI, 6. *βέλος* XVI, 36. *ἄορ* XXX, 181. *Διόνυσος* XXII, 276. *Μῶμε* Anthol. gr. I, n. 103. *Λεύκον* Tetz. Chil. III, 296. *στρατὸς* Nonn. Par. XI, 170. *κούρη* Id. Dionys. XV, 391. cf. XLIV, 266. *ἀνήρ* Id. XX, 149. Euripides qui complurium adjectivorum certis hominibus vel rebus apponi solitorum comparativis utitur etiam *μιαφονωτέρα* dixit Med. 269. Ceterum hoc nomine etiam prosae scriptores usi sunt. v. Steph. Thes.

Τειχεσιπλήτης (cf. Lob. Rhem. p. 88. 107. Duentzer. Zenod. p. 54.) II. V, 31. quocum Scholiasta *πυλαίμαχος* Stesichori comparat, *ῥινοτόρος*⁴⁵) II. XXI, 390. Hes. Th. 934. *βριήπυος* II. XIII, 521. quem alibi *χαλκεόφωνον* vocitat, *βρισάροματος* quod apud Homerum non legitur (Hom. h. XXIX, 1. Hes. sc. 44.) ad alios deos vel heroes non translata esse videntur. *Καρτερόχειρ* (Hom. h. XXIX, 3. Orph. h. LXXXVIII, 3.) Vulcano tribuitur in Orph. h. LXV, 3. et Anastasio Ep. *Ἀδεσπ.* CLX, 4. et Achilli Constant. Manass. Chron. p. 27. B.

Θοῦρος ut pleraque Martis epitheta in Odyssea non legitur et a posterioribus quoque poetis Marti attribuitur: Panyas. fr. IV, 6. Tyrt. fr. III, 4. Call. h. Del. 64. Opp. Hal. II, 667. Maneth. VI, 81. Nonn. IV, 5. 414. V, 82. XXIX, 524. XXX, 281. XXXIII, 162. Aliter Aeschylus⁴⁶) Prom. 354. (*Τυφῶνα*) Pers. 134. Prom. solut. fr. 182, 2.; Nonnus (*Ἔρωσ*) Prooem. Dionys. XVI, 3. XXXIII, 58. XXXV, 117. XLI, 129. XLIII, 10. XLVI, 424. XLVIII, 265.; Oppianus. Hal. III, 536. Apud Apollonium (I, 466.) et Nonnum⁴⁷) *δόρυ Θοῦρον* saepe legimus ut *Θοῦρον δόρυ* Eur. Rhes. 488. — Femininum *Θοῦρις* ab Homero cum *ἀλή* conjungitur (cf. Tyrt. fr. III, 9.), cum *ἄσπις* II. XI, 62. et cum *αἰγίς* II. XV, 308. (cf. Pind.) — Tryph. 112. Nonn. XXVI, 2. XLVIII, 799. *Θοῦρις Ἀθήνη*. Nonn. XLVIII, 228. *Ἐρινὺς* et ibd. 825. *Ἀμαζών*.

Θοῦριον Ἄρη reperi Eur. Phoen. 242. Orph. Arg. 860. Lith. 302. Anth. Pal. IX, n. 805. v. Jacobs. T. III, p. 633. Soph. Aj. 606. Ad heroes transfert Soph. Aj. 211. 1192. (*Αἴας*) Eur. Rhes. 186. Aesch. Sept. c. Th. 42. Pers. 73. 704. 740. (de Xerxe) et ad res Eum. 597., ad avem Ag. 112. Hujus epitheti feminino Lycophro utitur *Θουρία ἔρινὺς* (de Cerere) 153. et *φάλαγγα Θουρίαν* 931.

⁴⁵) Nonn. XLV, 288. *θύρσω ῥινοτόρω* habet unde eidem XXI, 87. restituendum videtur *ῥινοτόρω νάρθηκι* pro vulgato *ῥινοτόμω*. v. G. Dind. in Steph. Thes.

⁴⁶) Apud Sophoclem haec forma non reperitur nec fortasse apud Euripidem; nam Rhesus ei adjudicatur.

⁴⁷) Apud hunc poetam *δόρυ*, hoc epitheto non addito, vix reperies.

Haec autem duo epitheta jam veteribus poetis fixa Martis esse videbantur, ut inde apparet quod Manetho *Θουρον* per antonomasiam pro Marte ipso posuit.

Venio nunc ad *Ἀλλοπρόσαλλον* quod Il. V, 831. 889. Martis est. In hujus autem epitheti abusione valde luxuriati sunt posteriores poetae. Transferunt enim primo ad alios deos et deas: Nonn. XXX, 231. (*Ἥρη*) VIII, 116. cf. Fischer. De differentia etc. p. 17. — Tzetz. post Lycophr. II, p. 1052. (ed. Ch. Mueller.) *κλειούς*. Nonn. XXVII, 308. *ᾧ γένος ἄ. Ὀλύμπιον*. In Orph. h. LXIII, 6. omnes qui alio tempore aliorum partes sectantur ἄ. vocantur. Nonn. XL, 180. *Κοιροβίη πόσιν ἔσχε ἄλκιμον ἄ. II, 9. βουκόλον ἄ.*, et in Paraphrasi Idem VI, 224. XVIII, 15. et alibi Judam Iscariotam qui Jesum prodidit ἄ. vocat. Deinde ad varias res transfertur: Synes. h. 684. *νόμοις*, Maneth. V, 68. *ψόγον*, Agath. ep. XXXVIII, 5. *σέβας* de archangelo, Nonn. XLII, 242. *δέμας* i. e. Proteus se in varias corporum formas umbrae similes mutat. v. Rigler. Melet. Nonn. II, p. 16. Paraphr. I, 190. Dion. XLVI, 4. XLVIII, 566. *δόλον*, Id. Par. I, 86. Dionys. XXXIV, 8. *νόος*, Ibid. VII, 113. *πόθον*, XXXIX, 276. *ἐλπίδα*, XXXVII, 229. *κύβον*, I, 532. *ὄπωπήν*, XXVIII, 155. *πληγήν*, XXIV, 279. *δόσις*, XIV, 170. *μορφήν*, XXV, 64. *πιέρον Ὑπνου*. Tzetzes hoc epitheto substantive utitur Chil. X, 564.: quid significare voluerit ipse exponit vss. sqq. Neutrius generis pluralem numerum reperi Nonn. III, 24. (*οἴδματα*), quod ab eo dictum esse non mirum est qui *διάκτορα ἔγχεα* dicit. v. infra n. 20. p. 20. In Orph. h. LXI, 12. *γνώμας ἄλλοπροςάλλας* (femin.) legimus. Quam mire etiam pedestris sermonis scriptores hoc epitheto abusi sint ex Steph. Thes. notum est. —

Mars etsi apud Homerum interfectos spoliat Il. V, 942., tamen ante Hesiodum (sc. 192.) *ἔναρφορος* non audit. Mars *Ἀλαλάξιος* utrique ignotus.

19. Menelaus. Fixum et perpetuum Menelai epitheton novi nullum. Nam *ξανθὸς Μελεάγρος* legitur Il. II, 642. et ξ. *Ῥαδάμανθς* Od. IV, 564. VII, 323. Achillem quoque et Ulixem licet illo epitheto non ornentur *ξανθοκόμας* fuisse ⁴⁸⁾ edocemur Il. I, 197. et Od. XIII, 399. cf. 431. De Menelao idem quod Homerus tradit Pind. Nem. VII, 8. Eur. Iph. A. 173. Tetz. Anteh. 98. et Pseudo-Pisand. fr. 17. Praeterea et *ξανθὴ Δημήτηρ* ⁴⁹⁾ legitur Il. V, 500. cf. Eust. p. 576, 2. 773, 2. cujus crines flavi dicuntur Hom. h. Cer. 279. et Nonn. XI, 395. Pindarus id Minervae tribuit, aliis alii. In Eur. Med. 830. epitheton a persona ad rem transfertur ut saepe fit *ἐνθα ποῖ ἄγνὰς Πιερίδας λέγονσι ξανθὰν Ἀρμονίαν φντεῦσαι* h. e. *μουσικήν* s. *παιδείαν ἐνοικίσαι*. Nam Martis filia quae Call. fr. CIV, 1. p. 32. Spannh. *ξανθὴ* dicitur ab hoc loco alienissima. v. Lob. Parall. p. 330. N. 1.

Βοὴν ἀγαθὸς ⁵⁰⁾ etsi saepius Menelai (et Diomedis) est commune plurium heroum est praedicamentum; *ἀγαθὸς βοὴν* non magis legitur quam *ἀγαθὸς πύξ*, *ἀρίστη εἶδος* et sim. — Ceterum nec *Ἀρηΐφιλος* nec *κνδάλιμος* uni Menelao proprium est.

⁴⁸⁾ Sic legitur *ξανθοῦ Ἀχιλλῆος* Qu. Sm. VII, 668. XII, 274. et ξ. *Ἀχιλλεύς* Pind. Nem. III, 43. *ξανθοῦ Ὀδυσῆος* non memini licet Tzetzes omnes fere heroes *ξανθοῦς* vocet.

⁴⁹⁾ cf. XI, 740. — Il. XI, 680. ad nostram rem non quadrat.

⁵⁰⁾ De simili forma ab Arriano adamata saepeque ab eo repetita v. Ell. ad Arr. II, 24. 7.

20. Mercurius. Ex Passovio video Meinekium *διάκτορος* semper cum alio hujus dei epitheto *Ἀργειφόντης*⁵¹⁾ (cf. Nauck. Aristoph. p. 230.) conjungi opinatum esse. Duobus locis quos ad eum refutandum Passovius affert (Od. XII, 390. XV, 318.) unum addo ex Odyssea VIII, 335. et hos ex aliis poetis: Hom. h. Merc. 392. Hom. h. XXIV, 12. Coluth. 122. Nonn. II, 591. Orph. h. XXVIII, 3. Abusionis hujus epitheti duo tantum exempla affert Buttmannus Lexil. I, p. 222., alterum Callimachi (de noctua) *ἀλλὰ θεῆς ἥτις με διάκτορον ἔλλαχε Παλλάς*, v. E. M. s. v., alterum poetae apud Lucianum Pseudomant. 33. *Πυθαγόρην πολέμων τε διάκτορον ἐσθλὸν ἀοιδόν*. Callimachum imitatus esse videtur Antip. Sidon. ep. XCII, 1. *Ὅρνι Διὸς Κρονίδαο διάκτορε*; Nonnus I, 1. et Synes. h. IX, 31. Haec quum legerem miratus sum neminem praeter Nonnum Iridi hoc epitheton apposuisse. Is quidem dedita opera huic illi tribuit: *Ἀγλαΐην* δ. XXXV, 57. *Ἀστυνόμεια* XLI, 291. *Γλαῦκος* XLIII, 115. Arab. Scholast. ep. I, 5. *ταχὺς διάκτορος* de nuncio celeri nescio quo utitur. In Nonni Paraphrasi nil aliud quam ministrum significat cf. V, 21. XII, 116. XVIII, 72. 125. 146. XXI, 269. et legitur in plurali numero II, 33. XIII, 90. XVIII, 103., ubi si recte memini, de apostolis loquitur. Verum adjectivum est ibd. VI, 46. XII, 102. XIII, 16. 75. Dion. XXXIX, 82. (*διάκτορα ἔγχεα*). Formam *διάκτωρ* commemorat Hesychius ex vetere ut Buttmanno videtur poeta *διάκτορσι, ἡγεμόσι, βασιλεῦσι*. Hic l. c. p. 222. in Bianoris ep. Jacobs. Anth. Pal. X, n. 101. v. 3. *βούταν μὲν τρομέουσα διάκτορα* emendat *διώκτορα*.

Κρατὺς autem et *εὐσκοπος* ab Homero semper *Ἀργειφόντης* Mercurii agnomini apponuntur. Illud non reperitur nisi in nominativo quanquam Eust. haec adnotat p. 1351, 41.: *τοῦ δὲ κρατὺς δοκεῖ κλίσις εἶναι, ὡς ἠδὺς et p. 29, 23. οὐ (κρατὺς) γενικὴ κρατέος καὶ παράγωγος ὁ κρατεῖός* (cetera a re nostra aliena sunt). Epicos *κάρτιστος, καρτερός* et *κρατερός* promiscue uti et verbum *κρατέω* vulgaris esse sermonis neminem fugit: at *κρατὺς* prorsus inauditum est. — *Εὐσκοπος* reperitur II. XXIV, 24. 109. VII, 137. Hom. h. Merc. 262. Od. VII, 137. conjunctum, ut jam diximus, cum *Ἀργειφόντης* cujus rei facile excogitari potest causa. Apud Homerum semel quidem etiam *ἔ. Ἰοχέαιρα* legitur Od. XI, 107. alio uti videtur intellectu, unde Callim. *ἔ. Βριτόμαρτὴν* sumpsit h. Dian. 190. Et sic Apollini tribuitur Ar. Rh. IV, 1716. Epigr. *Ἀδεσπ. CXLIII.* (Br. Anall. III, p. 179.) cf. Herod. V, 61. Praeterea Hercules a Theocrito *ἔ. nominatur* XV, 143. *ὡς τότε τοιοῦτος ὢν* hoc est ut explicat Lob. Soph. Aj. p. 143., quia tum oculos ad occursum tauri intentos habebat. Simile est *ἔ. Κάλχας* Christod. 52. et *ἔ. μάντις* ibd. 377. et *ἔ. τέχνη* ibd. 342. — Altera forma *εὐσκοπος* pedestri sermoni vulgaris etiam apud poetas nonnunquam reperitur Hom. h. Merc. 262. *ἔ. Ἀργειφόντης* et Ilgenius etiam Hom. h. VII, 29. *Ἐρμείην* *ἔ. scribit. Εὐσκοπε* de Pane habet Orph. h. XI, 9. *ἔ. τέχνην* Paul. Silentiar. ep. XLV, 2. cf. etiam Arist. Eccles. 2.; *ἔ. δοῦρα* edidit Graefius pro *ἄσκοπα* Nonn. XXX, 36. Et conjecerim Nonnum XXXI, 132. *εὐσκοπος Ἴρις* dixisse pro *ἄσκοπος* ut nunc scribitur. In Maximi Catarch. v. 327. pro *εὐσκόπου* scribendum est *εὐπόπου*. v. Lob. Parall. p. 329. N. 1.

⁵¹⁾ Heinrich. Epimetr. ad Twesten. Comment. p. 70. peracute vidit *διάκτορον, Ἀργειφόντην* interpungendo distinguere debere: non enim *διάκτορος* epitheton est alterius vocis sed utrumque diversum illi cognomen est. Hagen. Meletem. crit. in Hesiodi Erga. Pars altera. p. XI. (Progr. Schol. Dür.)

Ἀκάκητα apud Homerum semel legitur in Iliade *Ἐρμείας ἄ.* XVI, 185. nam Od. XXIV, 10. spurius est. *Ἐρμείων ἄ.* Hes. fr. XXXII, 1. Stesichor. fr. XCIV. *Ἐρμείης ἄ.* Nic. Alex. 572. (al. 559.) Ab hoc usu recessit Hes. Th. 614. *ἄ.* Προμηθεῦ et longius Orph. L. 150. Aristid. Or. 45. p. 106. (179.) *Ἀκάκητα, εὐρύοπα* et *μητίετα* accentus regula eximi notum est. Commune iis hoc est quod sunt quattuor syllabarum et quod deorum epitheta. v. Lehrs. Arist. p. 268. Lob. Parall. p. 185. Forma *ἀκακήτης* non reperitur; *ἀκάκητος* quod apud Suidam legitur Jacobsius T. III. p. 733. posuit in textu epigr. Anth. Pal. XII, 7. v. 3. *ἄ. βλέμμα.* Cf. quae de significatione illius epitheti disseruerunt Lucas. Quaestt. Lex. p. 165. et Doederl. Gloss. Hom. I, p. 132.; vide etiam Boettcher. *Aehrenlese zur Hom.* — Hesiod. *Wortforschung.* Progr. Schol. Dresd. 1848. p. 12. et de *ἀκάκης* Schmitzii Adnott. ad Aesch. Pers. Progr. Schol. Saarbr. 1850. p. 4. *Ἀκακήσιος* gentilicium est. v. Lob. Path. p. 429.

Χρυσόρραπις a nemine translatum esse videtur. In Iliade non legitur *Ἐρμείας χρ.* Od. XV, 277. Mus. 150. Tetz. Chil. II, 540. IX, 758. Nonn. VII, 104. *Ἐρμεία χρυσόρραπι* Od. V, 87. cf. Hom. h. Merc. 539. *Ἐρμᾶς χρυσόραπις* simplici ῥ. Pind. Pyth. IV, 178. Praeter nominativum et vocativum nullum reperi casum. *Ἐϋρρᾶπις Ἐρμῆς* ante Nonnum IV, 1. XXXVI, 11. non videtur dictus esse.

Ἐριούνιος qui Arist. Ran. 1144. Mercurio *δολίω* opponitur Il. XXIV, 457. 679. Hom. h. Merc. 3. 551., *σῶκος* ((*ἐριούνιος*) *Ἐρμῆς* Il. XX, 72, et alibi, in Odyssea, ubi *ἐριούνης* eodem significatu dicitur VIII, 322. cf. Il. XX, 34., non legitur. *Νόον ἐριούνιον εἶναι θέλγει* Orph. L. 197. Antoninus Liberalis in peculiari capite de diis Erianiis h. e. inferis agit. Apud Homerum significatio vocis alia est; nam Mercurius *ψυχοπομπός*⁵²⁾ (cf. Petersen. *Der Hausgottesdienst der alten Griechen. Zeitschrift für Alterthumswissenschaft.* 1851. II, p. 111. N. 55.)⁵³⁾ ab illius carminibus abest. Hinc spurius versus Od. XXIV, 1. v. Lehrs. Arist. p. 186. Illud ipsum Euripides Charoni tribuit Alc. 373. et Plutoni ibd. 455. Apud eundem poetam Med. 754. *ὁ Μαΐας πομπαῖος.* cf. Aesch. Eum. 91. v. Stanlej. ad h. l. et Elmsl. ad Med. 744. Mercurius *Ὀδῖος* Vialis (Plaut. Merc. V, 2, 24.) significatur, qui Homero tam ignotus est quam *δόλιος* (Arist. Thesm. 1292. Spannh. Ar. Plut. 1158.) *κερδέμπορος* (Orph. h. XXVIII, 6.) *κερδῶος*, *κλυτόβουλος* (Opp. Hal. III, 26.) *πυληδόκος* (Hom. h. Merc. 15.) etc. Quid multa? Nullum eorum celeritatis epithetorum quibus Iris in Iliade ornatur vel his similium Mercurio in Odyssea tribuitur. — Praeter haec quorum feci mentionem decies in homerico hymno Mercurius *κύδιμος* cognominatur 46. 84. 96. 130. 150. 253. 298. 316. 404. 511. et semel ab Hesiodo Th. 938. Sed ab aliis ad alios applicatur ut κ. *ἦρος* Heinrich. fr. Cypr. 8, 4. p. 51. Muelln. Cycl. p. 73. *ἠνίοχον* Ep. LVIII, 6. in Br. Anall. III, p. 31. *ἀνῆρ* Leo Philos. II, 2. *ἱππεὺς* (*Ζηνόδοιος*) Ep. Ἀδεσπ. DCLXXX, 5. *Γρηγόριε* Anth. gr. VIII, n. 81. *Καισάριε* ibd. n. 92. etc. *Γόνε κύδιμε* de mundi Salvatore Synes. h. XII, 3. VIII, 5. IX, 1. *Κυδάλιμος* quod grammatici haud pauci epenthesi syllabae *ᾠ* exortum esse putant ex *κύδιμος* commune heroum epitheton.

21. Minerva. Apud Homerum semper *Παλλὰς Ἀθηναίη* vel *Π. Ἀθήνη*

⁵²⁾ Pro hoc Nonnus *ψυχοστόλος* utitur XLIV, 207.

⁵³⁾ Libri ipsius copiam non habui; itaque laudavi locum ex illis Ephemerid.

⁵⁴⁾ Eodem modo Aeschylus epitheto Apollinis *Ἀγυαίτης* deducendi vim attribuit Agam. 1081.

subjungi nemo ignorat. cf. Doederl. Gl. Hom. §. 78. Ἀθηναίη Παλλάς Ap. Rh. III, 340. legitur sine ulla ut videtur codicum discrepantia quamvis facile emendari possit Παλλάδος Αἰθίδος Eur. Iph. T. 217. — Ad normam Ὀβριμοπάτρη epitheti, quod usurpant omnes poetae, Nonnus ὀβριμόπαις effinxit: Ρείης ὀβριμόπαιδος XXV, 377. cf. X, 277. Apud Hesiodum Goettlingius Ὀυβριμοπάτρη recepit. — Pro Τριτογένεια Hom. h. XXVIII. Arist. Eqq. 1194. Agath. ep. LXI, 4. Τριτογενῆς utuntur ut Ἡριγενῆς pro Ἡριγένεια, Κυπρογενῆς Ἀφρογενῆς apud alios reperiuntur. Talia nomina ab appellationibus terrarum verbo γέγονα copulata fere Deorum sunt propria. Schneidew. fr. Ibyc. LXI, p. 219. Ἀγελείη homericum et hesiodeum (Th. 318. sc. 197.) accepit Nonnus XXIV, 284. ut ἀγεληῖς legitur apud Cornutum. v. Doederl. Gl. Hom. I, p. 40. Ἀηῖτις (Il. X, 460) apud posteriores poetas haud raro id quod homericum ληϊάς significat (Il. XX, 193.) v. c. λῆτιδες Qu. Sm. III, 544. His duobus Hesiodus addit Ἀγέστρατος Th. 925. quo in utendo longe ab illo recedit Nonnus⁵⁵⁾ et Ἐγρεκύδοιμος Th. 925. cf. Eupol. Mein. fr. Com. T. II, p. 607. n. XVII. Orph. L. 580. Et miror quod ante Manethonem IV, 355. et Nonnum XXXII, 164. XXXIII, 156. XLIII, 1. nemo poetarum Ἄρεα⁵⁶⁾ ἔγρεκύδοιμον dixit. Et libet videre quam ratione Nonnus praeterea hac voce usus sit παρθένος XXV, 95. σιραιὸς XLVII, 572. ῥόος XXIII, 218. πλόος XXXIX, 361, στόλον prooem. Praeterea idem vocem transfert ad φόρμιγξ, ἀνλός et sim. cf. XI, 505. XXVII, 170. XXXIV, 140. XXXIX, 125., ad κτύπος XXXVI, 206. et ad ἀπειλήν XX, 193. Ἐγρέμαχος autem nusquam legitur; ἔγρεμάχη Palladis est epitheton. Hom. h. Cer. 424. et in Orph. E. 38.

Ἀλαλκομενῆϊς (Ἀθήνη) gentilicium esse videtur quanquam Ζεὺς Ἀλαλκομενεὺς (v. Steph. Thes.) et Ἥρα Ἀ. in Homericis non commemorantur. Aliter iudicat Doederl. Gloss. Hom. §. 78. Sed Aristarchus quem Steph. Byz. s. v. refutat, ab ἀλαλκεῖν epitheton repetens num simile exemplum proferre potuerit dubito. Nam πραῦμενῆϊς et sim. inaudita videntur. cf. Lob. Path. p. 470. Ἀθηναίη ἐρυσίπολις est Il. VI, 305. cf. Hom. h. X, 1. XXVIII, 3. In Aesch. Sept. c. Th. 121. ῥυσίπολις metro necessarium est, quanquam σαόπολις, φερέπολις, λιπόπολις et cum adjectivis composita ὁμόπολις, ἑτερόπολις, πρωτόπολις elisa litera τ non in usu fuisse videntur⁵⁷⁾.

Πολύβουλος ut Minerva ab Homero dicitur Il. V, 260. Od. XVI, 282. cf. Simon. in Br. Anall. I, p. 210. Anthol. gr. XV, n. 24., in Orph. h. XXX, 6. Bacchi et ibd. XXV, 4. Protei, in Tetz. Anteh. 322. et Posth. 650. Ulixis epitheton, a Pindaro cum γνώμα conjungitur Isthm. III, 90. Sed κλυτόβουλος Vulcani est epitheton et εὐβουλος quod apud Homerum nondum reperitur plurimum deorum et heroum. Ἀθήνη ἐργοπόνος (Coluth. 194. et Nonn.) s. ἐργάνη Homero ignota est etsi δέδασε ἔργα ἐργάζεσθαι Od. XX, 73. Ἰστοτέλεια quod Papius et alii lexicographi tandem receperunt est Nonn. XXXVII, 49. 312. Ἀιριντώνη potius cognomen quam epitheton est.

⁵⁵⁾ Is enim quod in ἔγρεκύδοιμος idem facit in ἀγέστρατος: XXIX, 283. ἀγέστρατον Ἄρεος ἠγῶ, XXXV, 342. ἀ. φωνήν, XXVIII, 28. ἀ ἀνλός Ἐννοῦς, XXV, 268. ἀ. ἦχον.

⁵⁶⁾ Ἔρις ἐγρ. Qu. Sm. I, 180.

⁵⁷⁾ Περασέπολις quidem apud Eupolidem reperitur: Mein. Tom. II, p. 607. n. XVII.

✓ *Γλαυκῶπις* apud Homerum una Minerva dicitur; quid significet nunc optime docuit Doederl. Gl. Hom. I, p. 59. sq. Hoc unum de paucis epithetis est ex quibus posthac cognomen factum est. cf. Strabo XIII, p. 167. Masculinum Eust. p. 768. 43. *γλαυκῶπης* esse vult quod ut *βοῶπης* apud unos grammaticos reperitur: at *γλαυκῶψ* non solum Pind. Ol. VI, 45. (*γλαυκῶπες δράκοντες*) et Isthm. IV, 249. (*γλ. ὄφιν*) sed de ipsa Minerva poeta apud Julianum Orat. IV, p. 149. B. (ed. Spannh.) utitur. *Γλαυκωπὸς* Nonnus habet III, 98. *γλαυκωπὸν ὑπὸ σκέπας ἄβρον ἐλαίης* ut Euphorio Mein. fr. CXL. similiter *γλαυκῶπιν*⁵⁸⁾ *ἐλαίαν*⁵⁹⁾ dixit. De tranquillitate maris utitur Paulus Silentiar. Ephr. I, 161. cf. I, 507. *καὶ χαροποῦ γλαυκῶπιν*⁵⁸⁾ *ὑπὲρ πόντοιο γαλήνην*. Saepius Luna vocatur *γλαυκῶπις* ab Empedocle (Carm. v. 176. p. 520. ed. Sturz. cf. Plut. de fac. c. 16.) *ἀπεσκνίφωσε δὲ γαίης Τόσσον ὅσον μῆνης γλαυκῶπιδος ἐπλετο εὖρος*, ab Euripide (fr. inc. CCLIX. Matthiae.) v. Schol. ad Ar. Rh. I, 1280. et ab Nonno *γλ. Μῆνη*, V, 70. Ibycus fr. XV, p. 135. hoc epitheton transtulit ad Cassandram sed non ob eam causam quam Schneidewinus affert in Addendis ad Ibyc. p. 222. Postremo *γλαυκῶπιδος Ἥρης* commemoro ex Epigr. Ἀδεσπ. DXXI, 1. *Τηθὺν γλ.* ex Orph. h. XXII, 1. et *ἐννέα θυγατέρας γλ.* Orph. fragm. apud Lobeckium Agl. T. I, p. 544. quae notare neglexit Lucas. „De Minerva *Γλαυκῶπιδι*“ Quaestt. lexilog. p. 157⁶⁰⁾.

Praeterea reperiuntur *γλαυκῶπιδες σταφυλαί*⁶¹⁾ Eust. Opusc. p. 309. 40. ed. Tafel. De *γλαυκόμεματος* adjectivo exponere a re nostra alienum videtur. De Minerva Gorgone cf. Freudenberg. „Heinrichii Schedae Lycurgeae“ etc. Progr. Bonnense. 1850. p. 35.

22. Musae. *Λίγεια*⁶²⁾ epitheton solere citharam apud Homerum accipere est Enstathii observatio; sic invenitur *λίγεια φόρμιγξ* Il. A, 186. Σ, 569. Od. Θ, 67. 105. 254. 261. 537. X, 332. Ψ, 133. cf. Eustath. p. 1586. 13. 1709, 46. In sola ultima Odysseae rhapsodia Musis tribuitur XXIV, 62. quem usum deinde obtinuisse optime cognoscitur ex Plat. Phaedr. p. 237. A. v. Lehrsium Quaestt. epp. p. 171. sqq. qui quod equidem scio unum tantum locum notare neglexit Anacr. XXXIX, 3. *λίγεις Μούσας*. Si autem quemadmodum hoc epitheton evagatum sit fusius exponere vellem acta agerem. Nam homo ille sagacissimus l. c. haec tam accurate quam scite tractavit. Itaque illud tantum addo homericum *λίγεια φόρμιγξ* reperiri in Synes. h. I, 1. quocum comparari potest Ar. Rh. IV, 1159. *Ὀρφῆος λίγα φόρμιζοντος*.

23. Neptunus. *Εὐρουσθενῆς* quod Pindarus ipse Neptuno apposuit Ol. III, 78. idem de Apolline utitur Isthm. II, 13. et de aliis: *Τελαμῶν ἐ.* Nem. III, 36. *Πυθέας* ibd. V, 4. *Ἡρακλέους εὐρουσθενεῖ γέννα* Ol. XIII, 23. *Ἰμέραν ἐ.* XII, 2. *ἐ. ἀρειτῶν* IV, 11. *ὁ πλοῦτος ἐ.* Pyth. V, 1. Sed *ἐρισθενῆς* Jupiter est. v. supra p. 14. Sic *ἐρισμάραγος* ejusdem (Hes. Th. 815. Qu. Sm. XIII, 362. Orph. h. XX, 1.)

⁵⁸⁾ Haec accusativi forma legitur etiam Od. I, 156. Hom. h. IX, 2.

⁵⁹⁾ *Γλαυκῆς ἐλαίας* Eur. Troad. 804. (cf. *γλαυκῆς Ἀθάνας* Theocr. XX, 25.) et *γλαυκόχροα κόσμον ἐλαίας* Pind. Ol. III, 13.

⁶⁰⁾ Idem p. 42. Auroram *γλαυκῶπιδα* appellatam esse tradit. Quod falsum est. *γλαυκή* appellatur a Theocrito XVI, 5. quem ipse affert locum p. 38.

⁶¹⁾ Folia vitis *γλαυκὰ* dicuntur Anth. Pal. IX, 87.

⁶²⁾ Sic scripsi edoctus a Lehrsio Quaestt. epp. p. 169.

ἔρισφάραγος⁶³⁾ Neptuni est epitheton Hom. h. Merc. 187. quanquam Musaeus 318. ἔρισμαράγο θαλάσσης, Nonn. III, 164. ἔ. βοείης, XL, 214. ἔ. πύργων et alii aliter dixerunt.

Ut Amphitrite *κνανῶπις* sic Neptunus *κνανοχαίτης*⁶⁴⁾ est: *κνανοχαῖτα* Ποσειδάων II. XIII, 563. XIV, 390. et in vocativo Ποσειδάων γαιήοχε *κνανοχαῖτα* Hom. h. XXIII, 6. Orph. h. I, 5 Aliis tribuitur ab iis qui post Homerum res Iliacas tractabant. Ἀγαμέμνων κ. Tetz. Posth. 654. Λοκρὸς ibd. 665. Ἴδην *κνανοχαῖτα* Hom. h. Cer. 348. In Quinti Smyrnaei libro VII, 353. *κεχάρωντο δὲ Νηρηΐναι ἀμφὶ Θέτιν καὶ δ' αὐτὸς Κνανοχαίτης* Lehrsius in editione sua de Nereo interpretatur. Possit tamen et aliter explicari: v. Koechly. — Ἀρίονα *κνανοχαίτη* poeta cyclicus ap. Muellnerum p. 61. — Pro *κνανοχαῖτα* qui regularis est dativus monoptotae illius declinationis (v. Lob. Parall. p. 187.) Antimachus *πατρί τε κνανοχαῖτι Ποσειδάωνι πεποιθῶς* fr. LXXIII. vel euphoniae vel metri causa metaplasto utitur. v. Lob. Phryn. p. 658. Cf. tamen Steph. Thes. s. v.

Γαιήοχος epitheto tragici et secundum Homerum usum utuntur (Soph. O. C. 1074. Aesch. Sept. 292. cf. Orph. Arg. 1375.) et aliter Soph. O. R. 160. Ἀθάνα, γαίαοχόν τ' ἀδελφεάν Ἀριεμιν h. e. τὴν πολιοῦχον et Aesch. Supp. 796. γαίαοχε παγκρατῆς Ζεῦ. — Nonnus Par. I, 17. habet *γαίήοχος αἴγλη* ubi λόγος sive Christus αἴγλη vocatur *γαίήοχος* i. e. lux totum mundum complectens vel collustrans. v. Rigler. Melet. Nonn. I, p. 17. et Dionys. XXXVIII, 109. *γαίήοχον ὕδωρ*; Quintus Sm. II, 208. γ. ὠκεανοῦ et γ. ἵππος ex Anecd. Bekk. I, 229. commemoratum invenio Lob. Agl. T. II, p. 857., ubi Doederl. Gl. Hom. I, §. 60. emendavit *γαίήοχος ἵππιος ἀπὸ τοῦ τοῖς ὀχήμασι χαίρειν*. Quod licet rectum sit pauci tamen erunt qui Doederl. vocis interpretationem probent.

Ἐννοσίγαιος semper duplici ἦ reperitur (praeter Theodos. p. 69, 14.) quanquam semper *ἐνοσίχθων* et *εἰνοσίφυλλος* dicebatur. Nonnus autem etiam ἔ. ἐχέτλη dicit I. 327. Hinc Lehrsius Quaest. p. 301. pro vulgato ὕφρα μὲν Ἐννοσίγαιος ὑπὸ χθόνα λαβρὸς ἀήτης Νερτερίων κενθμῶνα μετεθόζωσεν *ἐναύλων* correxit *ἐννοσίγ. ἰ. χθ. λαβ. ἀήτ. XXI, 103.* — Quod in *ἐννοσίγαιος* idem fecit Nonnus in gemino epitheto *ἐνοσίχθων*⁶⁵⁾ II, 41. XXX, 4. XLVIII, 383. *Ποδῶν ἐνοσίχθου παλμῶ. I, 288. XLIV, 37. XLVI, 184. παλάμης ἐνοσίχθου παλμῶ XLIII, 303. ἐνοσίχθου ταρσῶ. Minus offendimur XXI, 288. ἐνοσίχθονα παλμὸν ἀρούρης* de illo ipso motu terrae et II, 67. *ἐνοσίχθου ἀρότρω*. Et habet in hoc auctorem Euphorionem fr. CXL. cf. Naeke. de Choerilo p. 189. Cum hac abusione haud scio an comparari potuerit quod Strato⁶⁶⁾ sibi permisit bovem *ἐρυσίχθονα* vocans in versu 19. ap. Mein. fr. Com. T. IV, p. 545. — Pro *ἐνοσίχθων* Pindarus *Σεισίχθων* usurpat quem secuti sunt Tetz. Posth. 456. Orph. de motibus 2. et 58. Jupiter sic vocatur Orph. h. XV, 8; *ἐλελίχθων* est Liber pater Soph. Antig. 154. quam scripturam tutatus est Lob. Aglaoph. p. 458. h. — Homericum *ἐννοσίγαιος* Pindarus commutavit patronymico

⁶³⁾ Βαρουσφάραγος Jovis est apud Pind. Isthm. VIII, 23. (al. VIII, 25.)

⁶⁴⁾ Semel tantum Homerus ἵππῳ *κνανοχαίτη* II. XX, 224. dixit quod imitatus est Hesiodus sc. 120. ἵππον Ἀρείονα *κνανοχαίτην*.

⁶⁵⁾ Cf. de hoc epitheto Doederl. Gl. Hom. I, p. 155. et Fischer. De differentia etc. p. 17.

⁶⁶⁾ Non Strattis ut Passovius affert. v. Mein. Hist. crit. Com. p. 427.

ἐννοσίδης, Neptunum ἐννοσίδα vocans, cui unum tantum simile exemplum afferre potuit qui in his rebus solus videt Lob. ad Soph. Aj. p. 389. cf. Parall. p. 135.

Εὐτρίαινα Pind. Ol. I, 73. Ἀγλαοτρίαινα Id. ibd. I, 40. Ὀρσοτρίαινα ibd. VIII, 48. Nem. IV, 87. Pyth. II, 12. et Χρυσοτρίαινος Arion. fr. I, 2. lyrica sunt idionyma. Δαμιάϊος est Pind. Ol. XIII, 66. Postremo Τάυρεος cognominatur Hes. sc. 104. quod ut Ἴππιος potius agnomen quam epitheton esse videtur: cf. Aristot. Probl. XXIII, 2. Agnomen etiam Ἀσφάλιος Opp. Hal. V, 680. et alia quae praetereo.

Quum de Neptuni epithetis disputaverim omittere nolo Amphitrites quae ut ex lexicis notum est dicitur ἀγάστονος et κνανῶπις praeter Od. XII, 60. etiam Opp. Hal. I, 386: hoc autem epitheton Hesiodus Themistonoae apposuit sc. 356. Proserpinae Oppianus Hal. III, 493. Musae Auctor. Epigr. Ἀδεσπ. DCCXVII, 2. navibus Aeschylus Pers. 551. Supp. 724. Κνανώπης aut κνανωπὸς raro ut equidem puto reperiuntur.

24. Nestor. Ἴππότα in Odyssea soli Nestori tribuitur, multo pluribus quos enumerare longum est in Iliade. Γερήνιος gentilicium est. v. Goettl. Hes. fr. XXXI, 2.

25. Orcus. Κλυτόπωλος (Il. V, 654. XI, 445. XVI, 625.) in fragmento quod sub Homeri nomine circumfertur Dardania et a Tryphiodoro 92. λόχος Ἀχαιῶν (h. e. equus trojanus) cognominatur. Quod apud Homerum est Iliam εὐπωλον, nemo ignorat. Praeterea Plato πυλάρτης vocatur Il. VIII, 367. Od. XI, 276. Mosch. IV, 86. πολυσημάντωρ Hom. h. Cer. 31. 84. 376. πολυδέγμων ibd. 31. Orph. h. XVIII, 11. πολυδέκτης Hom. h. Cer. 9. et quod praeter aliorum poetarum consuetudinem est ἀγησίλαος cf. Athen. III, p. 99. B. pro quo Callimachus h. Pall. 130. formam ἀγεσίλα et Hegesippus VII, 4. cf. Epigr. Ἀδεσπ. DCCCLIII, 2. ἡγησίλειω usurpant. Cum hoc epitheto Meinek. Euphor. fr. 156. comparat Jovem ἀρίσταρχον Simonidis⁶⁷) Ἀρτεμὺς Τηλέμαχος, Δία ἔκτορα Sapphonis et similia ibd. p. 164. cf. Lob. Agl. II, p. 857. Comparari etiam potest agnomen Aesculapii φιλόλαος Pausan. III, 22. 1. v. Valck. ad Herod. VI, 56. Lob. Agl. I, 600. sq.

26. Patroclus. De ἵπποκέλευθος omnia incerta sunt praeter id quod uni Patroclo attribuitur: v. Il. XVI, 126. 584. 839. (in vocativo). Idem heros saepe Πατρόκλεις ἵππεῦ nominatim compellatur. In Odyssea neutrum reperiiri neminem latet. In Epigr. Ἀδεσπ. DXC, 9. θοδὸν ἵπποκέλευθον ἀρειμανέων γένος Οὐνῶν legitur.

27. Penelope. Ἐχέφρων fixum et perpetuum Penelopes est epitheton: nam Il. IX, 341. et Od. XXIII, 332. non verum quod dicitur epitheton sed praedicatum est. — Ἐχέφρονος ἀνάσσης Nonnus dixit III, 409. Βασιλῆες ἐχ. Hes. Th. 88. Ὀδυσσεῆος Qu. Sm. VIII, 113. ubi poetae fortasse alter quem commemoravimus Odysseae locus obversabatur ubi Minerva Ulixi dicit οὐνεκ' ἐπητής τ' ἔσοι καὶ ἀγγίνοος καὶ ἐχέφρων. — Τέκταφος νεκρὸς ἐχ. Nonn. XXVI, 104. Σείληνοι Id. XXXIV, 141. ἡπεροπῆες Id. Par. IX, 98. θεοῦ ἀμνὸς ἐχέφρων ibd. XX, 55. στάχνες ἐχ. ibd. IV, 164. Ἴππος ἐχ. Dionys. XXXI, 219. θῆρα XLVI, 242. ubi modo prudens modo catus significat. Aliter Orph. Lith. 362. Manetho III, 260. 344. et Tetz. Chil. XI,

⁶⁷) Huic tribuit Athenaeus; videtur autem Bacchylidis esse cui ab Apollonio de synt. II, 31. p. 187. tribuitur: v. Meinek. in Addendis ad Euphor. p. 192.

693. Ad res transfert. Nonnus ἐχ. βουλὴν XLIV, 245. χειρὶ XXX, 112. φάρμακα Paraphr. II, 171. φωνὴν ibd. XIX, 29. ὄνθμὸς XXII, 33.

28. Pollux Πύξ ἀγαθὸς non solum ab Homero II. III, 234. Od. XI, 229. sed etiam ab Orpheo Arg. 950. et Scholiasta ad Pind. Nem. X, 60. (ex poeta cyprio) vocatur. ἀγαθὸς πύξ ut jam supra verbo tetigimus non reperitur. Castor nullo singulari epitheto ornatur; nam ἰππόδαμος quod quibusdam in mentem venire possit multis proprium est. Quod Passovius putat λευκόπωλος Dioscuris prae ceteris attributum esse non omnino verum est. Vocantur quidem λευκόπωλοι ab Pindaro ut λέυκιπποι: v. Valck. ad Phoenn. 609., sed saepe illud aliis tribuitur: Amphioni Zetoque v. Schol. Phoenn. 606. et ἡμέρα a Sophocle Aj. 658. et Aeschylo Pers. 378. cf. Ellendt Lex. Soph. II, p. 23.

29. Proserpina. Masculinum epitheti ἐπαινὴ (cf. imperiosa Proserpina apud Hor. Sat. II, 5. 110. ibiq. intpp.) non reperitur: cf. II. XI, 457. 567. Od. X, 491. 534. 564. XI, 47. Hes. Th. 768. 774. Lucian. Necyom. §. 9. Veteres grammatici, v. Eust. p. 1665, 7. 763, 46., ἐπὶ praepositionem hic abundare putant qua re effectum sit ut accentus non retrahatur⁶⁸). Schol. II. IX, 459. ἐπαινὴ Π. ἦν οὐκ ἄν τις ἐπαινῆσειεν ἀντίφρασις γὰρ ὁ τρόπος recte fortasse, neque tamen repugnat honoris causa ita nominatam esse deam, sicut eadem aliis poetae locis ἀγανῆ⁶⁹) dicitur. v. Lob. Dissert. De antiphr. et euph. in Actis Societ. graec. Vol. II, p. 306. Praeter ἐπαινὴ Περσεφονείη reperi Δηίδαμείης ἐπαινῆς Tryph. 52. quem locum notare neglexit Buttmannus Lexil. II, p. 117. Cereri autem attributum non reperi; quare dubito num Scaliger. in Crinag. epigr. XXX, 3. pro ἐκείνας Δημητρος recte conjecerit ἐπαινῆς. Sed in Orph. h. I, poeta epitheta undelibet corrogare solito fortasse ἐπαινὴ Hecatae tribui potest. v. Lob. l. c. Νεκυσσόος quod nunc demum nostri Lexicographi receperunt Proserpina dicitur Nonn. XLIV, 204.

30. Saturnus. Ἀγκυλομήτης epitheti Homerus nominativo et genitivo utitur (ἀγκυλομήτεω); ceterum Κρόνον ἀγκυλομήτην Maneth. IV, 425. et alibi reperi. Sed jam apud Hesiodum Προμηθεὺς ἀγ. legitur Th. 546. opp. 48. qui loci Passovium et alios fugerunt. Alii poetae forma ἀγκυλόμητις utuntur ut pro ποικιλομήτης iidem ποικιλόμητις usurpant et versa vice πολυμήτης pro πολύμητις. v. infra n. 34. p. 28. Κρόνον ἀγκυλόμητιν Nonn. XXI, 253. ἀγκυλόμητιν κερδῶ Opp. Hal. II, 107. λύνκος ἀγκυλόμητις Nonn. Paraphr. X, 47. ἀγ. γυναῖκα Id. ibd. IV, 73. de Samaritana illa. χορὸς ἀ. ἀπιστοιᾶτων Φαρισαίων ibd. XI, 215. 234. Ἰουδαίων χορὸν ἀγκυλόμητιν ibd. XII, 58. Conf. de notione vocis ἀγκυλομήτης Boettcher. Aehrenlese z. Hom. — Hesiod. Wortf. p. 11.

31. Sol. Φαεσίμβροτος in Iliade Aurorae est epitheton XXIV, 785. cf. Tetz. Posth. 684. Orph. Arg. 1082. 1110. Anthol. gr. I, n. 119, 27. — ἥμαρ φ. Orph. h. LXXVIII, 1. et φ. ἀγαι Eur. Heracl. 745. magis spectant ad Solem cui tribuitur in Odyssea X, 138. 191. Qu. Sm. 209. Theogn. 1233. Orph. Arg. 55. Joann. geomet. II, 67. Pind. Ol. VII, 39. Tetz. Anteh. 5. Nonn. X, 284. cf. Rigler. Meletem. Nonn. Part. I, p. 27. Apud Manethonem V, 256. φ. οὐράνιος Ζεὺς significatur Sol, sed φαεσίμβροτος Ἥρη est Tryph. 234. Ἥφαιστος Orph. h. LXVI, 2. Longissime aberrat Nonnus φ. τιμὴν Paraphr. XIII, 121.

⁶⁸) Cf. Kissner. Commentatio de pleonasmo praepositionum graecarum in compositione. Progr. Schol. Lycae. 1846. p. 21. et p. 26.

⁶⁹) Ceterum ἀγανὸς non solum Proserpinae sed etiam heroum θεραπόντων et κηρύκων esse epitheton docuit Doederl. Gl. Hom. I. §. 6.

Τερψίμβροτος autem ab Homero nulli nisi Soli attribuitur Od. XII, 269. 274. cf. Hom. h. Ap. II, 233. itemque Nonnus XX, 334. *Φαέθοντος τερψίμβροτον εἶδος* et XLVI, 346. dixit; *τερψίμβροτος Ἡὼς* unus Orpheus qui dicitur sibi permisit Argon. 105. Nonnus non incommode ad numen Bacchi *λυσιμερίμων* translulit: cf. XIX, 43. 51. XXXVIII, 105. Rigler. Meletem. Nonn. Progr. Schol. 1850. p. 2. et ad *ἀνέμων ἀνρήν* XI, 495. *Τάρσος τ.* XL, 85. Translatum etiam videtur XX, 34. sed hic verum excidisse probabile est.

Verbum *φαέθω* apud Homerum non reperitur nisi in participio fixo Solis epitheto Od. V, 479. X, 16. XIX, 441. Hes. Th. 760. Soph. El. 814. v. Ellendt. Lex. Soph. II, p. 888. Huic usui convenienter Manetho suum Jovem sic vocitat. v. Gronov. ad lib. IV, 36. — Fabula de Phaethonte, Solis filio, antiquioribus poetis ignota est.

32. Somnus. *Νήδυμος* appellativi familiare epitheton Homerus ipse deo ⁷⁰⁾ attribuit Il. XIV, 242. 354. et XVI, 454. De formis *νήδυμος* et *ἥδυμος* v. Spitzn. ad Il. II, 2. Gaisf. ad Simon. fr. CCXXVI, 1. Lob. Path. p. 165. Adde Boettcher. l. c. p. 21. *Νήδυμος Ὀρφεύς* legitur in Epigr. Ἀδесп. CCCLIV. Nonnus qui ipse *νήδυμον ὕπνον* dixit XV, 168. XXVI, 371. XLVII, 140. etiam *νήδυμον ὕδωρ* dicere non est veritus XLVIII, 602. Paraphr. II, 41. et scriptor Cynegeticorum IV, 330. *οἴνου νηδυμίοιο* (sic).

33. Thetis. Haec *ἀργυρόπεζα* cognominatur ab Homero ⁷¹⁾ et iis qui eum imitati sunt Hom. h. Ap. II, 141. Hes. Th. 1006. Qu. Sm. III, 101. IV, 172. V, 233. Nonn. XXI, 235. XLVII, 285. Orph. Arg. 387. Et delectat hic comparare quod Rufinus epigr. XXXVI, 4. dixit: *πόδες ἀργυρέης λευκότεροι Θέτιδος*. Pindarus autem transtulit ad Venerem Pyth. IX, 9. et Nonnus ad nympham XXXII, 291. et ad Dianam XXXIV, 47. Masculina forma, licet *χαλκεόπεζος* (Claudian. epigr. III, 1.), *δίπεζος*, *τετράπεζος* etc. in usu fuerint (v. Spitzn. ad Il. XI, 629.) non reperitur nisi Rufin. epigr. VI, 1. *παρθένος ἀργυρόπεζος ἐλούετο*: sed *φρονικόπεζος* nemo dixisse videtur v. supra n. 8. p. 9.

34. Ulixes. De *τλήμων* egregia est Aristarchi observatio, hoc apud Homerum nunquam miserum sed durum laborisque patientem ⁷²⁾ significare. Lehrs. p. 99. sq. Praeter Il. XXI, 430. (*Θαρσαλέοι καὶ τλήμονες*) unus Ulixes hoc epitheton accipit Il. X, 2. XXI, 430. cuius *θυμὸς* dicitur *τλήμων* V, 670. Quam significationem posteriores poetae inque his tragici voci attribuerint inest in ipsis Aristarchi verbis l. c. — *Πολυτλήμονα* se ipse vocat Ulixes cum ancillis colloquens Od. XVIII, 318. sed Il. VII, 152. Nestor de se dicit: *ἀλλ' ἐμὲ θυμὸς ἀνῆκε πολυτλήμων πολεμίζειν*. — Fixum autem et perpetuum epitheton infelicis Ulixis (Virg. Aen. III, 691.) est *πολύτλας* quod apud Homerum semper ante *δῖος Ὀδυσσεύς* et in uno nominativo legitur. Apud Sophoclem Aj. 956., ubi Ulixes hoc epitheton infortuniis nondum meruerat, Musgravius qui usum hujuscemodi epithetorum ignorasse videtur *ἀκριβείαν* desiderat. Quod Diomedes Gramm. I, p. 307. ed. Putsch. de hac

⁷⁰⁾ Similiter Hesiodus Th. 213. *θεὰ τέκε Νύξ ἐρεβεννή, μέλαινα Γαῖα* de dea fragm. XXVIII, 3. Homerus ipse *ἀγάσιονος Ἀμφιγρίτη* Od. XII, 79. cf. Hom. h. Ap. 74. et Pindarus *χρυσάρματος Μῆνα* Ol. III, 20 et alii alia praebuerunt.

⁷¹⁾ In Odyssea non reperitur; nam XXIV, 92. spurium est.

⁷²⁾ Eodem intellectu *δυστλήμων* legitur Hom. h. Ap. II, 354.

voce dixit jocosius quam verius est. — Ab Homero discedunt Agathias ep. LXXIV, 9. ἀλλ' ἔσομαι πολύτλας τις ἐγὼ πλέον et Manetho V, 268. (a Koechlyo quidem uncis inclusus) ἄνδρα τέκνοισιν ἐπώδυνον ἠδὲ πολύτλαν. Eadem accusativi forma apud Antisthenem reperitur Ulyx. p. 667. ubi Bekkerus πολύτλαντα fortasse non desiderasset si Manethonis loci incorrupti meminisset.

Si ab Iliadis loco IV, 421. discesseris etiam ταλασίφρων uni Ulixi vindicari potest. Alibi, sed sine dubio fortuito, apud Homerum solus genitivus legitur: Ὀδυσσεύς ταλασίφρονος quem secuti sunt Hes. Th. 1012. Alec. fr. Ll, 1. Orph. Lith. 672. Ἀνθρώποιον ταλασίφρονος Panyas. fr. IV, 10. ed. Lehrs. (I, 10. Gaisf.) Νηλεῖος τ. Hes. fr. XXI, 1. Praeterea: ταλασίφρονα θυμὸν dixit Tyrtaeus IV, 2. et δμῶες τ. Theocr. XXIV, 50.

Πολύφρων epith. Ulixi cum Vulcano commune est: Ἡφαίστιο πολύφρονος II. XXI, 367. et verso ordine π. Ἡ. Od. VIII, 327. Hoc quoque vocabulum apud Homerum in genitivo tantum et in accusativo reperitur: Ὀδυσῆα πολύφρονα Od. XIV, 424. XX, 239. 329. XXI, 204. cf. Anthol. gr. I, n. 10. v. 70. π. Κωνσταντῖνον. Qu. Sm. I, 727. ἀλόχοιο π. Christod. 86. π. μῆτιν. Nominativus invenitur in Synesii hymno VII, 20. ἃ πολύφρων τέχνα.

Praeter II. XXI, 355. πολυμήτιος⁷³⁾ Ἡφαίστιο unde sua transcripsit Apollonius Rhodius I, 851. hoc epitheton soli Ulixi apponitur quod praeter Od. VIII, 311. XIX, 585. (πολύμητις ἐλεύσεται ἐνθάδ' Ὀδυσσεύς) et II. III, 268. XXIII, 709. 755. ubi Ὀδυσσεύς π. legitur semper nomini praepositum in exitu versus locatum est. Praeter Homerum Ulixi id tribuunt Aristoph. Vesp. 351. Aristotel. in epigr. Br. Anall. II, p. 180. et alii; Minervae autem Hom. h. IX, 2. Coluth. 144. Qu. Sm. XII, 154. Christod. 326. Nonn. XXVI, 35. Orph. Lith. 659. et Mercurio Id. ibd. 54. Hom. h. Merc. 319. Longius ab homerico usu distat Orph. Arg. 426. π. Ἐρωτα⁷⁴⁾ Id. h. X, 10. et Julian. Aegypt. ep. XXIV, 1. φύσιν π. Nonn. XXXVI, 203. ἠρίοχος π. et scriptor epigr. XXI, 5. in Brunikii Anall. III, p. 22. πολύμητι (vocat.) de Porphyrio victore. — Formam πολυμήτης (n. 30.) reperi Synes. h. II, 25. δαιμόνιον πολύφροον καὶ πολυμήταν pro qua Oppianus Hal. V, 6. πολυμήτα (Προμηθεύς) et in illo ὅς μεγάλη σημεῖον πολυμήτου a Steph. s. v. commemorato.

Contra ab eadem voce μῆτις originem traxit ποικιλομήτης Hom. II. XI, 482. Od. III, 163. VII, 168. XXII, 115. 202. 281. Ὀδυσῆα δαίφρονα ποικιλομήτην. In Odysse. XIII, 293. Ulixem Minerva alloquitur ποικιλομήτα, Mercurium Maja in Hom. h. Merc. 55. 514. Jovem Juno Hom. h. Ap. II, 144. Sed jam apud Sophoclem fragm. Ter. IX, 1. (519. D.) ποικιλομήτιδες ἄται legitur, in Epigr. Ἀδεσπ. CCCLXX, 5. οὗτος ὁ ποικιλόμητις ἀνὴρ Βενέτιος ἀμύμων, apud Nonnum Ἥρη ποικιλόμητις VIII, 125. et ποικιλόμητις Ἐρεχθεύς XXXVII, 622. et βροτὲ ποικιλόμητι apud Orph. Clem. Alex. Protrept. VII, 74.

Praeter unum Odysseae locum I, 205.⁷⁵⁾ ubi non epitheton sed attributum est apud Homerum πολυμήχανος semper in vocativo reperitur in versu illo saepissime redeunte: Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ. (cf. Friedlaender. Ni-

⁷³⁾ In Orph. Arg. 127. πολυμήτιδι (τέχνη) flectitur.

⁷⁴⁾ Cf. Rigler. Meletem. Nonn. I, p. 10.

⁷⁵⁾ Cf. Epigr. Ἀδεσπ. XVII, 1. (Br. Anall. III, p. 145.) ἀτρεκέως πάντων πολυμήχανός ἐστιν Ὀδυσσεύς.

canor. p. 38.) ut paucis mutatis in ultima Odysseae rhapsodia 191. ὄλβιε Αἰείταο παῖ, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ. In Soph. Phil. 1120. Ellendtius Lex. Soph. II, p. 596. artibus et fraude plenum vertit; nam solertem interpretari non convenit invidiose Philoctetae dictum de Ulixis fraudibus. — Homerus ne Circei quidem hoc epitheto ornat cujus δόλον πολυμηχανίην τε Od. XXIII, 321. Ulixes cum uxore sua communicat. Sed jam in Hom. h. Merc. 319. Apollini tribuitur, Junoni a Theocrito XXIV, 13. et Nonno XXII, 74. XXXII, 46. Praeterea commemoro haec: Orph. Lith. 311. Αἰήταο κούρη π.; Opp. Hal. II, 597. ἰητήρ; Nonn. XXXIV, 9. π. Μορφέης; Orph. h. X, 1. Ὡ Φύσι παμμήτερα θεά πολυμήχανε μήτερος; Mus. 202. π. μῦθον; Nonn. VIII, 121. ἐπικλοπία π.; Id. Paraphr. XVII, 70. κόσμος⁷⁶⁾ πολυμήχανος.

Πολύτροπος legitur Od. I, 1. X, 330. In hymno Hom. Merc. 13. 439. Mercurio tribuitur male intellectis Homeri locis; v. Voss. Epist. mythol. I, p. 102. et Proteo Nonn. I, 14. Πολυτροπία apud Herodotum II, 121. astutiam significat. Αἴσα πολύτροπος Eustath. p. 1381. 34. ἀντὶ τοῦ ποικίλη dictum putat. Et hic significatus sexcenties quadrat in poetas posteriores et prosaicos quorum locos enumerare prorsus infinitum est. Superlativus et comparativus reperiuntur: Plat. Hipp. min. p. 364. C. Maccab. IV, 1. 25. IV, 3. 20. IV, 14. 12. Theodor. Stud. p. 68. D. et 198. A. — Adverbium quid significet docet de Wette ad init. Epistol. ad Hebraeos.

Quum nemo fere posteriorum epicorum unum horum quae commemoravimus epithetorum Ulixi tribuerit, sed quum iidem πολύτροπα θάματα, φάρμακα, σήματα, τεύχεα, δήνεα, πολύτροπον ἦθος v. Fischer. „De differentia“ etc. p. 13. atque similiter alia multa dixerint, hoc satis signi est eos dedita opera terminos significationis verae et propriae egressos fuisse. v. Lob. Phryn. p. 649. Et si consideramus, Quintum Smyrnaeum, ut exemplum proferamus, saepissime Ulixem πινυτόφρονα, πνυκμήδεα et sim. vocare, nunquam πολίφρονα, πολύμητιν, πολυμήχανον etc.: eo magis apparebit illum et ipsius similes etiam scriptores sui ingenii videri voluisse. Achillis epitheta homerica aliquot mutuatus est Quintus sed ea quae Koechly. in Emendationibus et Observationibus in Quintum Smyrnaeum (Act. Societat. graec. Vol. II, p. 180.) composuit posthomericæ sunt.

Πολίπορθος epitheton supra omisi quod non solum Ulixi proprium est sed aliis quoque tribuitur. v. Duentzer. De Zenodoti studiis homericis. p. 163. N. 10. Locus Iliadis VIII, 371. sq. ubi Achilli tribuitur non commemoratus est a Nauckio Arist. Byz. p. 25. sp.

35. Venus. Φιλομμειδής tam stabile hujus deae est epitheton ut sic vocetur etiam quum belligerat. v. Schol. II. v, 40. Fuerunt quidem qui hic Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη (pro φιλ.) substituerent sed falso. Comparari cum hoc epitheto potest φαεινή de sordida Nausicae veste, v. Apollon. Lex. Homer. p. 820. Schol. ad Od. ζ, 74. et ad ζ, 58.: sunt autem et alia praeterea plurima. Hinc nata est illa distinctio epithetorum catholicorum quibus character indelibilis indicatur et specialium. v. Lob. De antiphr. p. 313. Venus φιλομμειδής est etiam apud Hesiodum Th. 989. et Nonnum XXXIII, 56. XXXV, 184. XLI, 205. XLVII, 316. quo-

⁷⁶⁾ Magna autem est epithetorum varietas quam Nonnus ad declarandam naturam κόσμον excogitavit iis locis quibus ipsum genus humanum intelligitur. Rigler. Melet. Nonn. Part. I, p. 14.

rum ille *Γλανκονόμη* *φιλ.* Th. 25. dixit et hic *φιλ.* δὲ γεραιή οἰνοβαρῆς *Τρυγίη* XIV, 216. Cf. Naumach. 46. μήτε φιλομειδῆς μάλα γίγνεο. Forma φιλομειδῆς cum simplici *μ* reperitur Paul. Silentiar. ep. LII, 9. φιλομειδέσιν Μούσαις et in hymno apud Brunckium II, p. 517. v. 22. φιλομειδέα de Libero patre. — Venus φιλομειδῆς a grammaticis inventa esse videtur; nam Hes. Th. 200. spurius et Manethonis locus II, 213. procul dubio corruptus est.

Ἐλικοβλέφαρος quod in Hom. h. VIII, 19. Hes. Th. 16. apud Pindarum et alios (v. c. Orph. h. LVII, 4.) Veneris est epitheton. Pindarus ipse de Leda utitur Pyth. IV, 172., Simonides de Maja fr. XXVII, 2. (XVII, 2. Gaisf.), Quintus Cal. XIII, 470. et Constant. Manass. Compend. Chron. p. 20. (ed. Venet.) de Helena. Sed Achaei nunquam sic vocantur quanquam sunt *ἔλικῶπες*. Apud Homerum ipsum illud epitheton *ἔλικοβλέφαρος* nusquam legitur.

Sed nulla alia dea praeter Venerem ab Homero *χρυσέη* dicitur. Postiores poetae nunc Venerem⁷⁷⁾ nunc alias deas et mulieres hoc epitheto ornabant ut *χρυσέη* *Ἀητώ* Call. h. Del. 39., *χρυσέαι* *παῖδες* *εὐβούλου* *Θέμιτος* (de Horis) Pind. Ol. XIII, 8., *χρυσεῶν* *Νηρηίδων* Id. Nem. V, 7., *χρυσέας* *Νίκας* Id. Isthm. II, 26., *χρυσέαν* *Μοῖσαν* Id. ibd. VII, 6. (al. VIII, 12.)⁷⁸⁾ et *χρυσέα* *Ἐλένα* Theocr. XVIII, 28. ὦ *χρυσέα* *θύγατερ* *Διὸς* (de Minerva) Soph. O. T. 189. cf. Ellendt. Lex. Soph. T. II. p. 970. Ad deos applicatur a Manethone VI, 746. *χρῦσεος* *Ἐριμῆς* et ab scriptore Cyneget. II, 9. qui sic Jovem Danaes amatorem vocat. cf. Paul. Silentiar. ep. XVI, 1. et ab hymnographo in Br. Anall. II, p. 518. v. 23. (de Apolline). Nunquam autem Homerus Venerem *πολύχρυσον* vocat qualis est Hom. h. Ven. 1. 9 Hes. Th. 980. sc. 8. 47. opp. 521. fragm. LIII, 3.⁷⁹⁾ Hoc enim apud Homerum urbium epitheton et hominum.

Ἀφροδίτη ἀφρογενῆς (Hes. Th. 196.) *ἐπιτραγία* (Plut. Thes. 18.) at *καλλιπυγος* (Athen. XI. p. 554. E.) ad seriore aetate pertinet. cf. Goettl. ad Hes. opp. 373.

36. Vulcanus. *Κυλλοποδίων* (v. Nauck. Aristoph. p. 215. 19.) idem significat quod *κυλλόπους*. Cum illo E. M. p. 130. 34. *Οἰδιποδίων* unde Oedipodionides ut Acrisionides confertur. v. Lob. ad Buttm. II, p. 439. Illud legitur II. XVIII, 371. XX, 270. et in vocativo XXI, 331. ubi Scholiasta injuria absonum putat quod Juno filium hoc epitheto alloquitur. In Nicand. Ther. 458. Dörvillius ad Charit. p. 723. *Ἡφαίστοιο* *κυλλοίποδος* scribi vult pro quo Schneiderus *χαλαίποδος* edidit. De *κυλλοπόδης* v. Steph. Thes. Alia exempla cum *κυλλοπόδης* congruentia in paragrapho de Iride accumulavi.

Ut *κυλλοποδίων* non in Odyssea sic *κλυτοεργός* (Od. VIII, 34.) non in Iliade legitur, quod Agathias ad deam Fortunam transtulit ep. LXV, 5. *Κλυτομήτις* primum. Vulcano tribuitur Hom. h. XXX. 1., *κλυτοιέχνης* homericum est

⁷⁷⁾ Hom. h. Ven. 93. Hes. Th. 822. 962. 975. 1005. 1014. opp. 65. fragm. CIII, 3 Christodor. 99. 147. Mimnerm. I, 1. Anacr. XXXV, 8. Theogn. 1293. 1328. Callim. fragm. IV, 1. p. 280. Philodem. ep. X, 6. Synes. epigr. II, Nonn. II, 603. XIX, 42. XLVII, 653. Orph. Lith. 463. Tzetz. Antehom. 70. Forma *χρυσείη* de Venere apud Homerum semel reperitur II. IX, 389.

⁷⁸⁾ Cf. Tzetz. Chil. II, 283. ἡ *χρυσῆ* *Ἰοῦ* *Καλλιόπη*.

⁷⁹⁾ Callimachus Apollini tribuit h. Ap. 34. Plerique autem, prae ceteris tragici, homericum usum secuti sunt.

Il. I, 571. XVIII, 143. Od. VIII, 286. Hom. h. XXX, 5. pro quo Apollonius Rhodius III, 229. male *τεχνήεις* usurpat. v. Flor. Lobeckium Quaestt. ion. p. 72. sqq.; melius Solon *πολυτέχνης* (*Ἡφαίστοιο πολυτέχνειω*) fragm. IV, 49. Pro homerico *χαλκεὺς* (*Ἀμφιγυήεις*) Il. XV, 309. Quintus *χαλκοτέχνης* dicit II, 440. *Ἀμφιγυήεις* autem ipsum praeter Homerum et Hesiodum Antimachus fr. XV, 1. Quintus Sm. II, 139. Nonnus V, 580. alii praebent.

Finem huic dissertationi Lehrsii verbis imponam Quaestt. p. 320.: Hoc facile dici potest illis quae attulimus epithetis sive Dis sive hominibus apud Homerum solis et praecipue tribui solitis inter omnes poetas liberrime Nonnum uti: sed pauca erunt quibus non ante eum jam alii, partim antiquissimi, *καταχρηστικῶς* usi sint.

Eduard. Krahn.

Errata.

p. 5. v. 9. et 10. scr. *Ὀϊλῆος* (bis). — p. 8. s. f. *Ἡώς* pro *Ἡὸς*. — p. 12. v. 18. leg. B. pro Br. — p. 13. v. 1. scr. *παῖς*. — p. 16. leg. nominibus pro omnibus. — p. 17. v. 20. Murgent. pro Margun. — p. 21. v. 1. *Ἐρμείας* pro *Ἐρμείας*. — p. 22. v. 11. scr. *Ἀήτις*. — ibid. v. 12. *λήτιδες* pro *λήτιδες*. — ibid. v. 23. *Ἀλακομενής*. — ibid. v. 24. commemorantur p. 24. v. 2. scr. *ἐρισφάραγον*. Alla leviora vitia periti lectores facile corrigent.

Das altstädtische Gymnasium
von Ostern 1851 bis Ostern 1852.
Erster Abschnitt.
Allgemeine Lehrverfassung.

B e r i c h t

über

das altstädtische Gymnasium

von Ostern 1851 bis Ostern 1852.

Erster Abschnitt.

Allgemeine Lehrverfassung.

1. Da der Lectionsplan im verflossenen Schuljahre keine wesentlichen Veränderungen erfahren hat, so erscheint die Mittheilung der in den einzelnen Klassen behandelten Lehrpensa nicht nothwendig. Wenn Zeit und Raum es gestatten, soll in dem nächsten Programm der ausführliche Lehrplan, nach welchem am altstädtischen Gymnasio unterrichtet wird, entweder ganz, oder wenigstens in seinen Haupttheilen mitgetheilt werden.
2. Für die Privatstunden im Englischen haben auch im verflossenen Schuljahre die Schüler der Secunda und Prima im Allgemeinen eine recht rege Theilnahme bewiesen. Aus Secunda haben 39, aus Prima 15 Schüler dem Unterrichte beige-wohnt. Ertheilt wurde derselbe wie bisher von Herrn Dr. Seemann.
3. An dem Turnunterricht haben im verflossenen Sommer viele Schüler der unteren und mittleren, nur wenige der oberen Klassen sich betheiliget. Dem Winterturnen wohnten im Ganzen 43 Schüler des Gymnasii bei. Sehr zu bedauern ist es, dass namentlich die oberen Klassen unserer Anstalt dem Turnen eine so geringe Theilnahme zuwenden. Eine zweckmässige Kräftigung des Körpers thut unserer Jugend wahrlich sehr noth; es sollte daher die Gelegenheit dazu nicht leichtsinnig vorübergelassen, man möchte fast sagen, gemieden werden!

Vertheilung der Stunden unter die Lehrer, wie sie gegenwärtig besteht.

Lehrer.	I.	II. a.	II. α.	III. a.	III. b.	IV.	V.	VI.	Sa.
1. Dr. Ellendt, Director. Ordinarius von VI.	5 Griech.	2 Griech.	2 Lat. D.				1 Lat. Rep.	4 Deutsch	14
2. Müttrich, Professor u. 1ster Oberlehrer. Ordinarius von I.	4 Math. 2 Phys.	4 Math. 1 Phys.	4 Math. 1 Phys.					3 Gesch. u. Geogr. 1 Naturk.	20
3. Dr. Gryczewski, 2ter Oberlehrer.	Wegen Krankheit vorläufig seiner Stunden enthoben.								
4. Fatscheck, 3ter Oberlehrer.	4 Deutsch u. Philos.			2 Lat. D. 2 Franz.	2 Lat. D. 2 Franz.		5 Deutsch	2 Deutsch Lesen	19
5. Dr. Nitka, 4ter Oberlehrer. Ordinarius von III. a.	6 Latein 1 Griech.	4 Griech.		6 Griech.					17
6. Dr. Möller, 5ter ord. Lehrer. Ordinarius von IV.	2 Gesch.	2 Gesch. 1 Geogr.	2 Gesch. 1 Geogr.	2 Gesch. 1 Geogr.		9 Latein 3 Deutsch			23
7. Dr. Kraß, 6ter ord. Lehrer, Ordinarius von II. a.	2 Relig. 2 Lat. D. 2 Franz.	2 Relig. 7 Latein	2 Relig.	2 Relig. 3 Deutsch	2 Relig.	2 Relig.			24
8. Dr. Richter, 7ter ord. Lehrer. Ordinarius von II. α.		3 Deutsch 2 Lat. D.	7 Latein 3 Deutsch					8 Latein	23
9. Schumann, 8ter ord. Lehrer. Ordinarius von III. α.				4 Math. 2 Phys.	4 Math. 2 Naturk.	4 Math. 2 Naturk.	4 Rechnen 2 Naturk.		24
10. Retzlaff, Schulamts-Candidat.			6 Griech. 2 Franz.	7 Latein			3 Gesch. u. Geogr.		18
11. Becker, Schulamts-Candidat.					3 Deutsch 3 Gesch. Geo. 7 Latein	5 Griech. a.			18
12. Dr. Wyszomierski, Schulamts-Candidat.		2 Franz.					8 Latein		10
13. Teller, Schulamts-Candidat.						3 Gesch. u. Geogr.			3
14. Weiss, Predigt-Amts-Candidat.							2 Relig.	2 Relig.	4
15. Dr. Seidel, Candidat. prob.					6 Griech.				6
16. Büttner, Candidat. prob.						5 Griech. b.			5
17. Rosatis, Elementarlehrer.							2 Singen	4 Rechnen 1 Singen	7
18. Stobbe, Maler und Zeichenlehrer.				2 Zeichnen	2 Zeichnen	2 Zeichnen	2 Zeichnen	2 Zeichnen	8
19. Sobolewski, Cantor und Musikdirector.	2 Singen						1 Singen		3
20. Becker, Schreiblehrer.						2 Schreiben	3 Schreiben	3 Schreiben	8

Anm. 4 Hebr. Stunden in Prima und Secunda ertheilte Herr Professor Nesselmann.

|| 258

Uebersicht des Lehrplans während des verflossenen Schuljahrs.

F ä c h e r .	Classen und wöchentliche Stunden.								
	I.	II. a.	II. α.	III. a.	III. b.	IV. a. b.	V.	VI.	Sa.
1. Religionslehre	2	2	2	2	2	2	2	2	16
2. Lateinische Sprache	8	9	9	9	9	9	9	8	70
3. Griechische Sprache	6	6	6	6	6	5 a. b.	—	—	40
4. Hebräische Sprache	2	2	2	—	—	—	—	—	6
5. Deutsche Sprache	3	3	3	3	3	3	5	6	29
6. Französische Sprache	2	2	2	2	2	—	—	—	10
7. Philosophische Propädeutik	1	—	—	—	—	—	—	—	1
8. Mathematik und Rechnen	4	4	4	4	4	4	4	4	32
9. Geschichte und Geographie	2	3	3	3	3	3	3	3	23
10. Naturkunde	2	1	1	2	2	2	2	1	13
11. Schreiben	—	—	—	—	—	2	3	3	8
12. Zeichnen	—	—	—	2	2	2	2	2	10
13. Singen	2	2	2	1	2	2	2	1	14
Summa:	34	34	34	34	35	34	32	29	272
Durch Combination gehen ab:									14

Wurden wirklich gegeben: 258

Zweiter Abschnitt.**Verordnungen der Hohen Behörden.**

1. Die Schüler sollen von der Theilnahme an den öffentlichen Gerichtssitzungen abgemahnt, und, wenn dies nicht fruchtet, durch Verbot davon zurückgehalten werden. K. P. S. C. d. 7. Juni 1851.

2. Ausländer dürfen als Candidaten des höhern Schulamts nur mit höherer Genehmigung zur Abhaltung des Probejahrs zugelassen werden. K. P. S. C. d. 10. Juni 1851. d. 16. Febr. 1852.

3. Es wird festgesetzt, dass die Manuscripte, sowohl der wissenschaftlichen Abhandlungen, als auch der Schulnachrichten der jährlichen Schulprogramme vor dem Abdrucke zur Durchsicht an das K. Prov.-Schul-Colleg. eingesandt werden. Verf. d. 31. Juli 1851.

4. Mittheilung einer Circularverfügung des Königl. Ministerii des Innern in Betreff der öffentlichen Leihbibliotheken, mit dem Auftrage, falls dem Altstädt. Gymnasium bekannt wird, dass Eigenthümer von Leihbibliotheken den bestehenden Vorschriften entgegen handeln, der Polizeibehörde davon Anzeige zu machen. K. P. S. C. 11. October 1851.

5. Den Schülern, welche sich für den höhern Militärdienst bestimmen, soll bei ihrem Abgange von der Schule ein ausführliches Zeugniß über ihre Anlagen, ihren Fleiß und ihre sittliche Führung ausgestellt werden. K. P. S. C. d. 27. October 1851.

6. Das Urtheil über das Resultat der Abiturientenprüfungen ist mit Bestimmtheit und ohne alle verschiedener Deutung fähige beschränkende Zusätze auszusprechen. K. P. S. C. d. 26. December 1851.

7. Einem Primaner, welcher im Disciplinarwege von einem Gymnasio entfernt wird, ist, wenn er an einem andern Gymn. die Zulassung zur Maturitätsprüfung, sei es als Abiturient, oder als Extraneus, nachsucht, dasjenige Semester, in welchem seine Entfernung von der Anstalt erfolgt ist, nicht anzurechnen. — Nach denselben Grundsätzen ist zu verfahren bei der Zulassung solcher Primaner zur Maturitätsprüfung, welche ein Gymnasium willkürlich, um einer Schulstrafe zu entgehen oder aus andern ungerechtfertigten Gründen verlassen haben. Eine Ausnahme, und nur mit Genehmigung des Königl. Prov.-Schul-Colleg., ist nur dann gestattet, wenn der Abgang von dem Gymnasio durch Veränderung des Wohnorts der Eltern oder durch andere Verhältnisse, welche den Verdacht eines willkürlichen, ungerechtfertigten Wechsels der Schulanstalt ausschliessen, veranlasst worden ist. K. P. S. C. d. 17. Januar 1852.

Dritter Abschnitt.

Chronik des Gymnasii.

I. Persönliches: Seit dem Erscheinen des letzten Programms sind folgende Veränderungen im Lehrercollegio eingetreten:

1. Mit dem Schlusse des vergangenen Schuljahres 1850/51 schied aus dem Lehrercollegium vollständig aus der professor emeritus Herr Dr. Legiehn, indem er durch die Munifizienz der städtischen Behörden mit Pension in den gewünschten Ruhestand versetzt wurde. Von Michaelis 1849 bis October 1851 hatte Herr Professor Legiehn noch die Verwaltung der Nebenschulkasse des Gymnasii und den Unterricht im Hebräischen in den beiden obersten Klassen beibehalten und die ihm dadurch erwachsenden Geschäfte mit gewohnter Treue und Sorgfalt versehen. Seine übrigen amtlichen Geschäfte waren schon um Michaelis 1849 Herrn Dr. Kraß, seinem Adjunctus, übertragen worden. Möge nun unser geehrter Herr College, den wir alle mit Wehmuth aus unserer Mitte scheidend sehen, die ihm gewordene Ruhe und Musse in ungetrübter Heiterkeit noch recht lange genießen. Wir werden seiner stets in Liebe und Freundschaft gedenken.

2. Zu Ostern v. J. erwirkte sich Herr Dr. Bender, nachdem er in dem vorhergegangenen Winter fast drei Monate an einer hartnäckigen Augenkrankheit gelitten hatte und dadurch der Verwaltung seines Amtes entzogen worden war (s. d. vorj. Progr.), einen sechsmonatlichen Urlaub, um, womöglich, eine gründliche Besserung seines Gesundheitszustandes herbeizuführen. Er sollte jedoch an die Anstalt, der er seit dem 1. Juli 1841 angehört hatte, nicht mehr zurückkehren.

Theils andauernde Kränklichkeit, theils andere Gründe, deren Erörterung hier nicht stattfinden kann, veranlassten ihn, mit dem Ablaufe seines Urlaubs zu Michaelis v. J. auf Entlassung aus dem Amte bei dem Wohlöbl. Patronate anzutragen. Die Schule verlor an ihm einen durch wissenschaftliche Bildung und treuherzige Offenheit ausgezeichneten Lehrer. Seine zahlreichen Schüler und seine Collegen werden ihm ein auf Liebe und Hochachtung gegründetes dauerndes Andenken bewahren. Die landwirthschaftliche Thätigkeit, der er sein ferneres Leben zu widmen beschloss, wird ihm hoffentlich dauernde Gesundheit und die Ruhe und Freudigkeit des Gemüths zuführen, deren er sich in seiner bisherigen amtlichen Thätigkeit leider nicht erfreuen durfte.

3. Während der Michaelisferien v. J. erkrankte Herr Dr. Gryczewski, nachdem er schon sieben Jahre mehr oder minder leidend gewesen war, so schwer, dass ein baldiger Wiedereintritt in seine Amtsgeschäfte nicht erwartet werden konnte. Bis Ende November vertraten ihn seine Collegen. Sodann wurde mit Bewilligung des Wohlöbl. Patronats eine weitere Vertretung durch Hilfslehrer eingeleitet. Leider hat sich der Gesundheitszustand unseres geehrten Herrn Collegen so wenig gebessert, dass er während des ganzen Winterhalbjahres seiner amtlichen Thätigkeit entzogen geblieben ist, und, seinem Wunsche gemäss, an die Anstellung eines Stellvertreters in seinem Amte gedacht werden muss. Die nöthigen Einleitungen dazu sind getroffen und werden hoffentlich einem gedeihlichen Ende zugeführt werden.

4. Seit Ostern v. J. verwaltete Herr Dr. Kra h, bis dahin Adjunctus des Prof. Legiehn, die letzte ordentliche Lehrerstelle. Um Michaelis wurde derselbe in Folge des Austritts des Herrn Dr. Bender zum sechsten ordentlichen Lehrer ernannt. Herr Dr. Richter, der seit fast acht Jahren mit sehr anerkennenswerthem Eifer und sehr günstigem Erfolge an der Anstalt gearbeitet hatte, erhielt die siebente ordentliche Lehrerstelle.

5. Den hebräischen Unterricht übernahm, mit Bewilligung der Hohen Behörden, von Ostern v. J. ab Herr Professor Dr. Nesselmann.

6. Herr Dr. Bender wurde während des Sommerhalbjahres 1851 durch die Schulamtsandidaten Herren Retzlaff, Dr. Wyszomierski und Becker vertreten.

7. Die Unterrichtsstunden des erkrankten Herrn Dr. Gryczewski übernahmen die Herren Oberl. Dr. Nitka, Schul-A.-C. Becker und Dr. Wyszomierski.

8. Mit dem 1. Mai v. J. trat der Schulamtsandidat Herr Bork aus seinem Verhältnisse zur Anstalt, indem ihm die interimistische Verwaltung einer Lehrerstelle an dem Progymnasio zu Hohenstein von dem Königl. Provinzial-Schul-Collegio übertragen wurde. Herr Bork hat stets mit Ernst und Eifer unterrichtet und sein Unterricht ist von anerkennenswerthem Erfolge gewesen.

9. Von Michaelis 1850 bis dahin 1851 unterrichtete Herr Candidat Teller Behufs Abhaltung des gesetzlichen Probejahrs an der Anstalt. Auf seinen Wunsch wurden ihm auch nach dem Ablaufe desselben einige Lehrstunden (Geschichte und Geographie in Quarta) übertragen.

10. Zu Ostern v. J. begann der Schulamtsandidat Herr Dr. Seidel, zu Michaelis v. J. der Schulamtsandidat Herr Buettner das gesetzliche Probejahr.

11. Als wissenschaftliche Hilfslehrer waren auch im verflossenen Schuljahre die Schulamtsandidaten Herren Retzlaff, Dr. Wyszomierski und Becker, Herr Rosatis, Lehrer der städtischen Töchterschule, und Herr Predigtamtsandidat Weiss an der Anstalt beschäftigt.

12. In dem jetzt zu Ende gehenden Winterhalbjahr erkrankte auch Herr Professor Müttrich und wurde seiner Amtsthätigkeit während fünf Wochen ganz entzogen. Seit dem 5. Januar hat er einen Theil seines Unterrichts wieder übernehmen können. In acht Stunden wird er bis zum Schlusse des Schuljahrs durch seine Collegen vertreten.

13. Ausserdem wurde noch durch Kränklichkeit Herr Dr. Krah während drei Wochen, Herr Retzlaff während sechzehn Tagen und Herr Cand. Weiss sechs Wochen hindurch von der Ausübung ihrer amtlichen Thätigkeit abgehalten.

14. Ist somit dieses Schuljahr ein Leidensjahr für die Lehrer des Altst. Gymn. gewesen, so mag diesen Theil unseres Berichtes die erfreuliche Nachricht schliessen, dass der Gesundheitszustand unserer Schüler ein sehr günstiger genannt zu werden verdient. Wir haben keinen Schüler durch den Tod verloren, und nur drei Schüler haben wegen ernstlicher Krankheiten längere Zeit die Schule versäumen müssen.

II. Verschiedenes.

1. Das Sommerhalbjahr 1851 begann Montag d. 28. April und wurde am Sonnabend d. 4. October geschlossen. Das Winterhalbjahr wurde am 13. October begonnen und endet Dienstag d. 6. April.

2. Am 15. October v. J. wurde in dem Kreise der Schüler und Lehrer des Gymn. der Geburtstag Sr. Majestät des Königs gefeiert. Die Festrede hielt Herr Dr. Krah. Choralgesang leitete die Feier ein und schloss sie.

3. Die gesetzlichen Prüfungen der Abiturienten des Gymn. wurden am 3. u. 4. October v. J. und am 29. u. 30. März d. J. abgehalten. Den Vorsitz führte der Königl. Provinzial-Schul-Rath Herr Giesebrecht.

Vierter Abschnitt.

Statistische Nachrichten.

A. Lehrercollegium.

S. den ersten Abschnitt der Schulnachrichten.

B. Schülerzahl.

Am Schlusse des Winterhalbjahres 1850/51 (s. d. vorjähr. Progr.) besuchten das Gymnasium 360 Schüler. Im September d. J. 1851 befanden sich 358 Schüler im Gymnasio. Gegenwärtig (den 15. März) sind in demselben 364 Schüler, und zwar in I: 39; in II a: 45; in II α : 31; in III a: 40; in III α : 52; in IV: 57; in V: 54; in VI: 46.

Abgegangen sind im verflossenen Schuljahre:

I. Mit dem Zeugniß der Reife zur Universität:

a. Zu Ostern 1851.

1. Richard Bellgardt, 19 $\frac{1}{2}$ J. alt (stud. Jura).
2. Richard v. Below, 17 $\frac{1}{2}$ J. alt (stud. Jura).
3. Ernst Dalkowski, 19 J. alt (stud. Medizin).
4. Hermann Dyck, 20 J. alt (stud. Mathematik u. Theologie).
5. Reinhold Georg Engelbrecht, 18 $\frac{1}{2}$ J. alt (stud. Cameralia).
6. Oscar Fischer, 19 $\frac{1}{4}$ J. alt (Stud. unbestimmt).
7. Oscar Gryczewski, 18 $\frac{1}{2}$ J. alt (stud. Jura).
8. August Emil Hempel, 19 $\frac{3}{4}$ J. alt (stud. Cameralia).
9. Engen Kaesewurm, 17 $\frac{3}{4}$ J. alt (stud. Jura).
10. Carl Leopold Kischke, 18 $\frac{1}{2}$ J. alt (stud. Jura).
11. Theodor Lipschitz, 17 $\frac{1}{2}$ J. alt (stud. Medizin).
12. Alexander Luebke, 18 $\frac{1}{2}$ J. alt (stud. Jura).
13. Siegfried Michelly, 17 $\frac{3}{4}$ J. alt (stud. Jura).
14. Hugo Mueller, 21 J. alt (stud. Jura u. Cameralia).
15. Anton Muettrich, 17 $\frac{1}{2}$ J. alt (stud. Mathematik).
16. Otto Negenborn, 18 J. alt (stud. Medizin).
17. Hermann Nitschmann, 18 J. alt (stud. Jura).
18. Emil Posseldt, 19 J. alt (geht zum Steuerfache über).
19. Albert Puttrich, 18 $\frac{1}{2}$ J. alt (stud. Jura).
20. Theodor Richelot, 18 J. alt (stud. Jura).
21. Gustav Schepke, 17 $\frac{3}{4}$ J. alt (stud. Jura).
22. Johannes Symanski, 18 $\frac{1}{4}$ J. alt (stud. Jura).
23. Heinrich v. Treyden, 18 J. alt (stud. Medizin).
24. Carl Ulrich, 19 $\frac{1}{4}$ J. alt (stud. Jura).
25. Theodor Wiener, 20 $\frac{1}{4}$ J. alt (stud. Jura).
26. Carl Ernst Zimmer, 17 $\frac{1}{2}$ J. alt (stud. Jura u. Cameralia).

b. Zu Michaelis 1851.

1. Gustav v. Buchholtz, 18 $\frac{1}{2}$ J. alt (stud. Jura).
2. Richard Labes, 21 J. alt (stud. Jura u. Cameralia).
3. Robert Negenborn, 17 J. alt (stud. Cameralia).
4. Julius Nickell, 20 $\frac{1}{4}$ J. alt (stud. Jura).
5. Erwin Schlieben, 20 $\frac{1}{2}$ J. alt (stud. Theologie).

II. Zu andern Berufsarten oder auf andere Schulen:

Aus Prima: 7

- Secunda: 13

- Tertia A: 9

- Tertia B: 7

- Quarta: 8

- Quinta: 3

- Sexta: 10

Summa: 57.

Aufgenommen wurden zu und nach Ostern 1551: 53
zu und nach Michaelis 1851: 39

Summa: 92.

Von den 364 Schülern, welche augenblicklich das Gymnasium besuchen, sind 238 Einheimische und 126 Auswärtige.

C. Lehrmittel.

I. Die Gymnasialbibliothek hat ausser den zahlreichen Fortsetzungen früher begonnener Werke durch Anschaffung von Plinius' historia naturalis ed. Sillig, Krause's Geschichte der Erziehung bei d. Griechen etc., Boeckh's Staats-haushaltung der Athener, 2te Ausgabe, A. v. Humboldt's kritische Untersuchungen über die histor. Entwicklung der geograph. Kenntnisse etc., deutsch von Ideler, M. Hertz's Leben Lachmann's u. e. a. W., so wie durch einige werthvolle Geschenke des Königl. Hohen Ministerii d. g. U. u. M. A. einen wesentlichen, wenn auch leider wegen Mangel an Fonds nicht umfangreiche Vermehrung erfahren.

II. Die Schülerbibliothek ist aus den ihr zufließenden Geldbeiträgen der Schüler ebenfalls angemessen vermehrt worden.

III. Durch den historisch-literarischen Leseverein, der 38 Mitglieder zählt, sind beiden vorgenannten Bibliotheken etwa 30 schätzbare Werke aus dem Gebiete der Geschichte, Reisebeschreibung und Deutschen Literatur zugewandt worden.

IV. Der physikalische Apparat und die naturhistorischen Sammlungen sind, soweit die ziemlich beschränkten Geldmittel ausreichen, ebenfalls vermehrt worden. Namentlich haben die naturhistorischen Sammlungen durch F. Unger's Werk: die Urwelt in ihren verschiedenen Bildungsperioden, ein sehr wesentliches Lehrmittel erhalten.

Mit besonderem Danke muss hier noch erwähnt werden, dass der Kunsthändler Herr Voigt einen werthvollen Kupferstich, die Laokoonsgruppe darstellend, dem Gymnasio zum Geschenk gemacht hat.

D. Unterstützungsfonds für hilfsbedürftige Gymnasiasten.

Einnahmen des verflossenen Schuljahrs:

I. Aus Beiträgen von Schülern der Anstalt:

1. Aus Sexta (12 Beitr.)	5 Thlr.	7 Sgr.	6 Pf.
2. Aus Quinta (8 Beitr.)	6 „	5 „	— „
3. Aus Quarta (14 Beitr.)	16 „	23 „	6 „
4. Aus Tertia B. (15 Beitr.)	20 „	17 „	6 „
5. Aus Tertia A. (17 Beitr.)	30 „	27 „	6 „
6. Aus Secunda α (9 Beitr.)	14 „	25 „	— „
7. Aus Secunda a. (25 Beitr.)	27 „	17 „	— „
8. Aus Prima (15 Beitr.)	11 „	7 „	6 „
	<hr/>		
	133 Thlr.	10 Sgr.	6 Pf.

II. Von H. A. P. a. L.	1 Thlr. — Sgr. — Pf.
III. Zinsen von Capitalien	23 „ 3 „ 9 „
	<hr/>
	157 Thlr. 14 Sgr. 3 Pf.
Bestand von 1850/51	82 „ 12 „ 2 „
Summa der Einnahme:	239 Thlr. 26 Sgr. 5 Pf.

Ausgabe des verfloßenen Schuljahrs:

I. An Unterstützungen	84 Thlr. — Sgr. 9 Pf.
II. Für zinsbare Papiere	89 „ 26 „ 1 „
Summa der Ausgabe:	173 Thlr. 26 Sgr. 10 Pf.
Es bleibt demnach als Bestand:	66 Thlr. 29 Sgr. 7 Pf.

Aus der oben gegebenen Uebersicht ergiebt sich, dass 115 Eltern unserer Schüler an der Erhaltung und Erweiterung des Unterstützungs-Fonds sich betheilig haben. Ich erlaube mir die Worte zu wiederholen, mit welchen ich meinen vorjährigen Bericht schloss: „Indem ich den geehrten Eltern unserer Schüler, welche in ihrem schönen Wohlthätigkeitssinne zur Unterhaltung und Erweiterung des U.-F. so reichlich beigetragen haben, den herzlichsten Dank sage, füge ich nur noch den Wunsch und die Bitte hinzu, dass die Betheiligung an diesem so wohlthätigen Institut nicht schwächer, sondern immer allgemeiner werden möge. Schon mancher Schüler, der in den untern Classen zu den Unterstützenden gehörte, ist in den oberen Classen ein Unterstützter gewesen!“ — Auch hier gilt der Satz: „Wirket, da es noch Tag ist!“

Das nächste Schuljahr wird Montag den 19. April Morgens 7 Uhr begonnen werden. Zur Prüfung und Inscription der in das Gymnasium neu eintretenden Schüler sind die Vormittagsstunden der Ferienwoche nach den Osterfeiertagen festgesetzt.

Ellendt.

D. Unterrichtsanstalt für Wittwenkinder

Einnahme des Schuljahrs 1850/51

I. Aus Beiträgen von Schülern und Eltern

1. Aus Beiträgen von Schülern	117 Thlr. 14 Sgr. 3 Pf.
2. Aus Beiträgen von Eltern	122 „ 12 „ 2 „
3. Aus Beiträgen von Freunden	— „ — „ — „
4. Aus Beiträgen von Vereinen	— „ — „ — „
5. Aus Beiträgen von Privatpersonen	— „ — „ — „
6. Aus Beiträgen von öffentlichen Anstalten	— „ — „ — „
7. Aus Beiträgen von anderen Anstalten	— „ — „ — „
8. Aus Beiträgen von anderen Anstalten	— „ — „ — „
9. Aus Beiträgen von anderen Anstalten	— „ — „ — „
10. Aus Beiträgen von anderen Anstalten	— „ — „ — „
<hr/>	
Summa	239 Thlr. 26 Sgr. 5 Pf.